

Ένας κινηματογράφος χωρίς όρια. Θα αρκούσε ν' αναφερθεί κανείς μόνο σε τρεις ταινίες, *Χιροσίμα αγάπη μου* (1959), *Πέρυσι στο Μαρτίενμπαντ* (1961) και *Ο θεός μου από την Αμερική* (1980) για να πιστοποιήσει ότι ο Αλνέν Ρενέ αποτελεί μια μεγάλη μορφή του μοντέρνου ευρωπαϊκού σινεμά. Ή μήπως θα έπρεπε να προσθέσουμε: και ο σημαντικότερος εκπρόσωπος του μεταμοντερνισμού, πριν ακόμα ο προσδιορισμός αυτός επινοηθεί και μετά γίνει μόδα. Αφού από την πρώτη του –ήδη– ταινία μεγάλου μήκους (*Χιροσίμα*) απελευθέρωσε την κινηματογραφική τέχνη από τους πιο δεδομένους αφηγηματικούς και αναπαραστατικούς της περιορισμούς. Ανιχνεύοντας, μέσα από μια «αποδομημένη» αφήγηση ρεόντων εικόνων και λόγων, τις πιο απάτητες περιοχές της ανθρώπινης μνήμης, της ατομικής και συλλογικής μνήμης, που βυθίζεται και αναδύεται στα πιο βίαια ερεθίσματα του εξωτερικού κόσμου των γεγονότων. Ακόμα κι όσοι δεν μπόρεσαν, κατά περίπτωση ή συνοδικά, να επικοινωνήσουν με το ρευστό περιεχόμενο των ταινιών του, τον αναγνώρισαν ως εξαιρετικό στυλίστα και μέγα φορμαλιστή. Κι όμως οι ταινίες του, οι μικρές και οι μεγάλες, θεματοποίησαν τα σημαντικότερα ζητήματα που απασχόλησαν την ιστορία της τέχνης, την ίδια την τέχνη, την επιστήμη, την ψυχανάλυση, τον πολιτικό και φιλοσοφικό στοχασμό των νεότερων χρόνων. Την πρωτοπορία στη λογοτεχνία, στη ζωγραφική, στη μουσική και τη μουσειακή αντίληψη της τέχνης, τον έρωτα και τον πόλεμο, τη μεταφυσική και τη μετά θάνατον ζωή, την αρχή της αβεβαιότητας και τη λειτουργία του εγκεφάλου, το είναι και το φαίνεσθαι, τη συνείδηση και το υποσυνείδητο, τον ορθολογισμό και τη φαντασία, την εξέγερση και τον κομφορμισμό, τη γλώσσα και τα όνειρα, τη μνήμη και τη λήθη κι άλλα πολλά. Τόσα που το έργο του συνοδικά θα μπορούσε να θεωρηθεί σαν μια κινηματογραφική –οπτικοποιημένη– εγκυκλοπαίδεια των θεμάτων που απασχόλησαν τον 20ό αιώνα. Έναν κινηματογράφο χωρίς όρια.

του Σωτήρη Ζήκου

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ
ΟΛΥΜΠΙΟΝ
ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2003 ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 129
RENAULT

Alain Resnais

ανάμεσα στη μνήμη και τη λήθη

Σπιρτόκουτο

«Οι ήρωές μου είναι μικροί άνθρωποι με μικρές ζωές. Άμοιροι και ταυτόχρονα μοιραίοι, κάποια στιγμή, για τον πιο ασήμαντο λόγο ή παρεξήγηση, μετατρέπονται το φαινομενικά φιλήσυχο περιβάλλον τους σε αρένα!»

Γιάννης Οικονομίδης

ΓΙΑ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΜΗΝΑ

3 CineNews απ' όλον τον κόσμο και οι Κυριακάτικες παιδικές προβολές

4 Μικρό αλλά θαυματούργο το δίδυμο της Miramax στο Planet Cinema και Μικρές Ιστορίες, Μικρές ταινίες στις Εικόνες και Ιστορίες

5 Τορόντο, Νιόν της Ελβετίας, Κωνσταντινούπολη και Χονγκ-Κονγκ στα Φεστιβάλ του κόσμου

6 Σε πρώτη προβολή: Playtime του Ζακ Τατί, Παρά λίγο, παρά πέντε, παρά τρία της Στέλλας Θεοδωράκη, Χαπόν του Κάρλος Ρεϊγάδας και Roger Dodger του Ντίλαν Κιντ

7 Σε πρώτη προβολή: Το ντοκιμαντέρ Τα καρναβάλια της Ιερουσαλήμ του Γιάννη Λάμπρου και Σπιρτόκουτο του Γιάννη Οικονομίδα

8 Ρετροσπεκτίβα: Αλνέν Ρενέ, από τις 11 έως και τις 17 Απριλίου στο ΠΑΥΛΟΣ ΖΑΝΝΑΣ

5ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης

ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Με την τελετή απονομής των βραβείων έπεσε την Κυριακή 9 Μαρτίου η αυλαία για το 5ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης-Εικόνες του 21ου Αιώνα. Φέτος, το φεστιβάλ πρότεινε αρκετές καινοτομίες: δεκαήμερη διάρκεια για περισσότερες ημέρες προβολών, προώθηση του ελληνικού ντοκιμαντέρ μέσα από το διαγωνιστικό τμήμα αλλά και το πανόραμα, βραβεία που δίνουν στον Έλληνα δημιουργό ντοκιμαντέρ ευκαιρίες για να προωθήσει το έργο του.

Στο 5ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης «Εικόνες του 21ου Αιώνα» προβλήθηκαν συνολικά 165 ταινίες, εκ των οποίων οι 87 από 30 ξένες χώρες και οι 78 ελληνικές, τις οποίες παρακολούθησαν συνολικά 17.500 θεατές σε 259 προβολές (205 στο Ολύμπιον RENAULT και 54 στην Αποθήκη 1 στο λιμάνι).

Το Φεστιβάλ παρακολούθησαν 459 διαπιστευμένοι (σκηνοθέτες, δημοσιογράφοι, παραγωγοί, αγοραστές και συμμετέχοντες στο Pitching Forum. Ειδικότερα για τους δημοσιογράφους, τις εκδηλώσεις της διοργάνωσης παρακολούθησαν 13 από το εξωτερικό (Καναδάς, Βρετανία, Γαλλία, Κροατία, ΗΠΑ, Δανία, Ισπανία και Τουρκία) και 80 Έλληνες (61 από Θεσσαλονίκη και περιφέρεια και 19 από την Αθήνα).

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ελληνικό Διαγωνιστικό

Η κριτική επιτροπή του Ελληνικού Διαγωνιστικού, αποτελούμενη από τους: Λάκη Παπαστάθη, σκηνοθέτη, Πέννυ Παναγιωτοπούλου, σκηνοθέτη, Στέλιο Κούλογλου, δημοσιογράφο, Μίλτο Παπανικολάου, καθηγητή πανεπιστημίου και Νίκο Γιαννόπουλο, διευθυντή παραγωγής απένειμε βραβεία στις παρακάτω ταινίες:

Το πρώτο βραβείο, που συνοδεύεται από το χρηματικό ποσό των 12.000€, απονεμήθηκε από κοινού στις ταινίες: *Με τα μάτια στραμμένα στη στεριά* της Κατερίνας Πατρώνη και *Υπάρχουν λιοντάρια στην Ελλάδα* της Ιρίνας Μπόικο

Το δεύτερο βραβείο, που συνοδεύεται από το χρηματικό ποσό των 6.000€, απονεμήθηκε στην ταινία: *Μου λένε να μην σ' αγαπώ* του Γιώργου Ζέρβα

Και **το τρίτο βραβείο**, που συνοδεύεται από το χρηματικό ποσό των 3.000€, απονεμήθηκε στην ταινία: *Freddy* του Θόδωρου Καλέση

Τιμητικές διακρίσεις απονεμήθηκαν από κοινού στις ταινίες: *Εποχές και συγγραφείς: Ανδρέας Εμπειρίκος*, του Τάσου Ψαρρά, *Σεισμός* του Γιούρι Αβέρωφ και *Ο χορός των Σφουγγαράδων* του Βασίλη Βασιλειάδη.

ΒΡΑΒΕΙΑ FIPRESCI

Τα μέλη της επιτροπής Fipresci Στράτος Κερσανίδης (Ελλάδα), Necati Sonmez (Τουρκία) και Anette Olsen (Δανία) απένειμαν βραβεία στις ταινίες:

• *Ford Transit* (Φορντ Τράνζιτ) του Hanq Abu-Assad «επειδή δίνει μια ειρωνική, χιουμοριστική και συνάμα αναλυτική εικόνα της καθημερινότητας των Παλαιστίνων, δοσμένο με τη μορφή ενός ασυνήθιστου road movie» και

• *Ο Δρόμος προς τη Δύση* του Κυριάκου Κατζουράκη «για τον τρόπο με τον οποίο χειρίζεται ένα σύγχρονο πρόβλημα: τον ξεριζωμό των ανθρώπων, με μια καινοτόμο σύνθεση της μυθοπλασίας και της ποιητικής γραφής με την οποία αντιμετωπίζει τον βασικό χαρακτήρα».

ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ DEWAR'S

Το Βραβείο Κοινού Dewar's, συνοδεύμενο από το ποσό των 3.000€, απονεμήθηκε στην ταινία *Εννιά Γερά Δόντια* του Alex Halpern.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΟΡΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Τη Διεθνή Αγορά Ντοκιμαντέρ, που διοργανώθηκε φέτος για πέμπτη συνεχή χρονιά σε συνεργασία με την ΕΡΤ Α.Ε., επισκέφθηκαν 38 αγοραστές από 18 χώρες και συμπεριελήφθησαν 321 ταινίες.

PITCHING FORUM

Στο Pitching Forum συμμετείχαν 28 νέοι και παλιότεροι παραγωγοί από την Ελλάδα και το εξωτερικό και υποβλήθηκαν 70 προτάσεις εκ των οποίων έγιναν δεκτές οι 21.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Το 5ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ, με την ευκαιρία των αφιερωμάτων σε τρεις Έλληνες δημιουργούς ντοκιμαντέρ, παρουσίασε τρεις περιεκτικές εκδόσεις, σε επιμέλεια Δημήτρη Κερκινού, για τον Γιάννη Σμαργδό, την Μαρία Χατζημικήλ Παπαλιού και τον Απόστολο Κρυωνά.

ΕΚΘΕΣΗ

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα παρουσιάστηκε το έργο του διάσημου Αμερικανού φωτογράφου Andres Serrano του οποίου τα θέματα κινούνται ανάμεσα στη θρησκεία, το θάνατο, τη ζωή και το σεξ και την αλληπάλληλη κριτική τους. Η ατομική έκθεση, σε επιμέλεια Βαγγέλη Ιωακειμίδη, διήρκεσε έως και τις 14 Μαρτίου στο χώρο της γκαλερί Καλφαγιάν.

Studio ENTROPIA &

OKLAHOMA UNIVERSITY FILM & VIDEO STUDIES

ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ
ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΟΙ
ΗΘΟΠΟΙΟΙ
ΟΠΕΡΑΤΕΡ
ΜΟΝΤΕΡ

ΣΠΟΥΔΕΣ

Διευθυντής ο σκηνοθέτης των βραβευμένων ταινιών «Μπίζνες στα Βαλκάνια» και «Ο Παράδεισος ανοίγει με αντικλείδι» και 10 θεατρικών έργων

Βασίλης Μπουντούρης

Studio ENTROPIA 4 ΧΡΟΝΙΑ 14 ΒΡΑΒΕΙΑ

Π.Π. Γερμανού 18, τηλ. 2310 222694 / studioen@panafonet.gr

ΟΛΥΜΠΙΟΝ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΝ RENAULT

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 129 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2003

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΛΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙΟΥΚΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΗΚΟΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΙΤΣΗΣ,

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΜΠΑΣ, ΤΖΕΝΗ ΠΑΥΛΙΔΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΜΟΥΓΚΟΣ-ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Πλ. Αριστοτέλους 10, 546 23 Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 378 400

e-mail: info@filmfestival.gr

www.filmfestival.gr

EUROPA CINEMAS

Για παρατηρήσεις, σχόλια, ιδέες, προτάσεις για το Φεστιβάλ Κινηματογράφου και το Πρώτο Πλάνο, στείλτε το mail σας στη διεύθυνση

newsletter@filmfestival.gr

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΟΛΥΜΠΙΟΝ RENAULT - ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ

ΑΠΛΟ: 6,50€ • CINEKARTAF: 5,30€

Κάθε Πέμπτη γενική είσοδος 5,30€

ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΑΥΛΟΣ ΖΑΝΝΑΣ - ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

ΑΠΛΟ: 5€ • CINEKARTAF: 4€

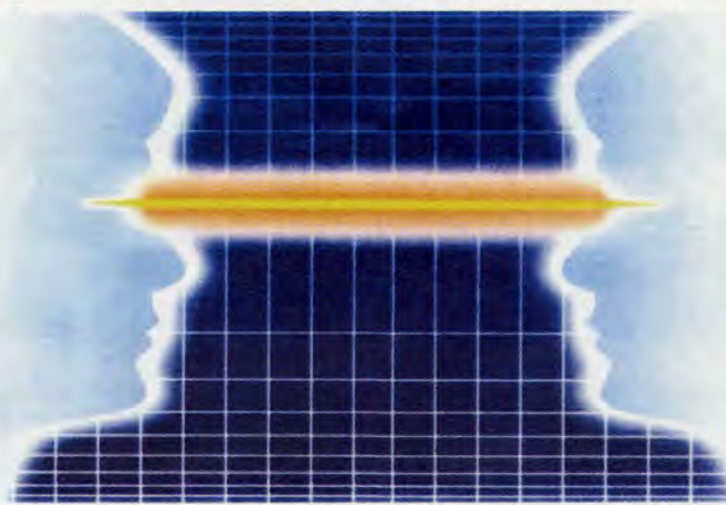
ΣΙΝΕΑΚ: 3€ • ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ: 3€

ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ

Είσοδος μόνο με προσκλήσεις

Για πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα και επιβεβαίωση της ημέρας και ώρας προβολής των ταινιών, τηλεφωνείτε στο 2310 378 404.

Εμείς σας κοιτάμε στα μάτια

Η ζεστή και ανθρώπινη σχέση με τους πελάτες μας, η υψηλή κατάρτιση των στελεχών μας, η συνέπεια στις οικονομικές υποχρεώσεις μας, κάνουν την επιτυχία μας...

αναπόφευκτη

INTERLIFE

επικοινωνεί με τον πελάτη

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

INTERLIFE 14ο χλμ. Ε.Ο. Θεσσαλονίκης - Πολύγυρου, Τ.Κ. 57001, Θέρμη, Τ.Θ. 218, Θεσσαλονίκη

τηλ. κέντρο: 2310 499000, fax: 2310 499099, site: www.interlife.gr, e-mail: interlif@interlife.gr

Περιφερειακές Διευθύνσεις

Αθήνα: Συγγρού 155, Τ.Κ. 171 21, τηλ.: 210 9334994, fax: 210 9334773

Ρόδος: Α. Μαρίας & Λεμεσού 43, Τ.Κ. 85100, τηλ.: 22410 29800, fax: 22410 31200

«Πάμε Σινεμά»;

3ο Φεστιβάλ Μαθητικών Ταινιών

Σάββατο 10 Μαΐου 2003 • ΑΘΗΝΑ • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΣΥΡΟΣ • ΙΩΑΝΝΙΝΑ • ΜΟΝΑΧΟ

Το «ΠΑΜΕ ΣΙΝΕΜΑ» είναι εκπαιδευτικό πρόγραμμα γνωριμίας των μαθητών με τον κινηματογράφο. Έχουν σχεδιαστεί δύο προγράμματα, με κοινή δομή και προσανατολισμό, ένα για τα Δημοτικά σχολεία και ένα για τα Λύκεια. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος οι μαθητές ενημερώνονται ενημερωτικά έντυπα και οδηγούς μελέτης, βλέπουν δύο κινηματογραφικές ταινίες με παρόμοιο θέμα αλλά διαφορετική αισθητική και αφηγηματική δομή, και παρακολουθούν ένα μάθημα ανάληψης της κινηματογραφικής αφήγησης. Στους μαθητές των Λυκείων προσφέρεται η δυνατότητα δημιουργίας μιας ταινίας μικρού μήκους: με τη βοήθεια ενός επαγγελματία σκηνοθέτη, με την παροχή των απαραίτητων τεχνικών μέσων και με την συμπαράσταση καθηγητών τους, τα παιδιά γράφουν το σενάριο, προετοιμάζουν και σκηνοθετούν μια πεντάλεπτη ταινία, μέσα σε δύο

140.550 μαθητών, 415 Γυμνάσια και Λύκεια με τη συμμετοχή 62.700 μαθητών από όλη την Ελλάδα, και έχουν γυριστεί 330 ταινίες από αντίστοιχο αριθμό Λυκείων.

Φέτος το πρόγραμμα πραγματοποιείται στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη, την Ήπειρο, τις Κυκλάδες και για πρώτη φορά σε σχολεία της ομογένειας, θέμα το οποίο είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε στην αρχή της σχολικής περιόδου.

Συγκεκριμένα το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί **στα πέντε (5) ελληνικά Λύκεια της Βαυαρίας**.

Το 3ο Φεστιβάλ Μαθητικών Ταινιών «Πάμε Σινεμά» θα πραγματοποιηθεί σε **Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Σύρο, Ιωάννινα και Μόναχο, το Σάββατο 10 Μαΐου**. Στο Φεστιβάλ θα συμμετάσχουν **145 σχολεία με**

αντίστοιχο αριθμό ταινιών (Θεσσαλονίκη 30 ταινίες, Ήπειρος 40 ταινίες, Κυκλάδες 25 ταινίες, Αθήνα 45 και Μόναχο 5 ταινίες). Η προβολή των ταινιών του Φεστιβάλ καθώς και η τελετή απονομής των βραβείων θα γίνει την ίδια μέρα, **σε όλες τις πόλεις ταυτόχρονα, με απευθείας σύνδεση μεταξύ τους, στις 20.30 και θα μεταδοθεί ζωντανά από την ΕΤ1**. Την τελετή θα παρουσιάσουν, όπως κάθε χρόνο, γνωστοί ηθοποιοί και θα συμμετέχουν δημοφιλείς τρα-

γουδιστές. Θα απονεμηθούν **3 βραβεία σε κάθε πόλη και 1 Πανελλήνιο Βραβείο** από επταμελή κριτική επιτροπή στην οποία θα συμμετέχουν πρόσωπα από τον χώρο της τέχνης, της εκπαίδευσης, του αθλητισμού και της δημοσιογραφίας.

Σαββατοκύριακα. Όλες οι ταινίες που γυρίζονται παρουσιάζονται, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, στο **Φεστιβάλ Μαθητικών Ταινιών «Πάμε Σινεμά»**. Συνοδικά από το 1999, που ξεκίνησε το πρόγραμμα, έως σήμερα, έχουν συμμετάσχει 1950 Δημοτικά με τη συμμετοχή

cine news

από την Τζένη Παυλίδου

Ο Μπάτμαν έχει... αυπνίες

Ποιος άλλος ετοιμάζεται να δοκιμάσει τις δυνάμεις του στο blockbuster; Ο ταλαντούχος κι ευφυής Κρίστοφερ Νόλαν, ο οποίος φέρεται να έχει υπογράψει ήδη με την Warner Bros, για τη σκηνοθεσία της πέμπτης κατά σειρά περιπέτειας του *Batman*. Και πριν προλάβετε να πείτε πως ο Νόλαν γυρίζει την πλάτη του σε ανεξάρτητες δημιουργίες τύπου *Memento* και *Insomnia*, μάθετε πως η σχέση του με τον μαυροφόρο ήρωα κρατάει χρόνια πολλά. «Μεγάλωσα με τον Μπάτμαν... πιστεύω πως είναι ο πιο αξιόπιστος και ρεαλιστικός όλων των σουπερ-ήρώων κι έχει την πιο σύνθετη ανθρώπινη ψυχολογία»... εξηγείται για να μην παρεξηγείται.

Πάει γι' άλλα

Μετά την κατάρρευση του πρότζεκτ *The Fountain*, λόγω της ξαφνικής αποχώρησης του Μπραντ Πιτ από τον πρωταγωνιστικό ρόλο, ο Ντάρρεν Αρονόφσκι δουλεύει με το σεναριογράφο του *Fight Club*, Jim Uhls, πάνω στο θρίλερ συνωμοσίας *Flicker*. Η ταινία έχει σαν θέμα ένα σπουδαίο κινηματογράφο ο οποίος ανακαλύπτει ένα σχέδιο για να καταστρέψει στη ζωή στη Γη, καθώς ερευνά τη ζωή ενός ξεχασμένου σκηνοθέτη της δεκαετίας του '30.

Πολυεθνική συνάντηση

Ματιέ Κάσοβιτς καλεί Χάλε Μπέρρι και Πενέλοπε Κρουζ για το επόμενο σκηνοθετικό του πρότζεκτ το οποίο φέρει το όνομα *Gothika* και μυρίζει... ψυχολογικό θρίλερ. Το ενδιαφέρον ωστόσο είναι στη διανομή. Η Μπέρρι θα υποδυθεί μια ψυχοδόγο εγκληματολογίας που μια μέρα σαν όλες τις άλλες ξυπνάει και αντιλαμβάνεται πως βρίσκεται στη θέση της ασθενούς μέσα στο ψυχιατρείο το οποίο διευθύνει. Το χειρότερο; Δεν έχει καμία ιδέα για το πως συνέβη αυτό και καμία βεβαιότητα πως δεν διέπραξε το φόνο για τον οποίο την

κατηγορούν. Η Κρουζ τώρα κρατάει το ρόλο μιας ασθενούς ενώ το υπερφυσικό στοιχείο του σεναρίου δίνει ένα σατανικό πνεύμα, θύμα του οποίου έχει πέσει η Μπέρρι.

Μαζί ξανά για Εννέα Βασίλισσες

Η «Section Eight», εταιρία παραγωγής των Τζορτζ Κλόουνεϊ και Στίβεν Σόντερμπεργκ, μόνο για λίγα ξαποσταίνει και ξανά προς της δόξα τραβά. Οι δύο φίλοι και συνεργάτες δουλεύουν ήδη πάνω στο αμερικάνικο ριμέικ της αργεντινικής ταινίας *Εννέα Βασίλισσες* του Φαμπιάν Μπιελίνσκι, στο οποίο θα αναλάβουν χρέη παραγωγών ενώ ο Σόντερμπεργκ θα βάλλει το χεράκι του και στο σενάριο. Στην καρδέκλα του σκηνοθέτη θα συναντήσουν τον Γκρέγκορι Τζέικομπς, βοηθό σκηνοθέτη επί σειρά ετών του Σόντερμπεργκ, για τον οποίο δηλώνουν: «Για χρόνια προσπαθούσαμε να βρούμε ένα πρότζεκτ που θα του ταίριαζε να σκηνοθετήσει. Πιστεύουμε πως αυτό είναι ένα πολύ δυνατό υλικό: ένα σύγχρονο αστυνομικό θρίλερ με θαυμάσια πλοκή και σύνθετους χαρακτήρες».

Αργεντίνος Γκρίφιθ;

Μετά την έξοδο της *Πόλης του Θεού* στα όσκαρ, όλοι είναι περίεργοι να μάθουν τι ετοιμάζει για μετά ο Αργεντίνος Φερνάντο Μερένιες. Ο ταλαντούχος αργεντίνος σκηνοθέτης αποκάλυψε λεπτομέρειες της επόμενης δουλειάς του σε ένα πρόσφατο φεστιβάλ της χώρας του, η οποία ακούγεται άκρως ενδιαφέρουσα. Θα τιτλοφορείται *Intolerance* και θα περιλαμβάνει μια σειρά από διασταυρούμενες ιστορίες για την παγκοσμιοποίηση, γυρισμένες σε διαφορετικές τοποθεσίες του πλανήτη, οι οποίες θα ενώνονται στο τελευταίο πλάνο της ταινίας. Οι ομοιότητες με το ομώνυμο κλασικό έπος του 1916 από τον Ντέβιντ Γκρίφιθ όσον αφορά τον τίτλο και την αφηγηματική δομή μας κάνουν ακόμα πιο περίεργους για το εγχείρημα.

Let's talk about politics

Η Σάρλιτ Ράμπλινγκ και ο Άλαν Μπέιτς θα πρωταγωνιστήσουν στο βαρέων βαρών πολιτικό θρίλερ του Νόρμαν Τζούισον με τίτλο «The Statement», το οποίο βασίζεται στο μυθιστόρημα του Μάικλ Μουρ. Τον κεντρικό ρόλο κρατάει ο Μάικλ Κέιν στο ρόλο ενός πολιτικού φυγά που κατηγορείται για εγκλήματα πολέμου στο Β' Παγκόσμιο. Το καστ συμπληρώνουν ο Τζέρεμι Νόρθαμ και η Τίλντα Σουίντον ενώ τα γυρίσματα ξεκινούν στο Παρίσι σε λίγες μέρες.

Και βαλκάνιος και μετανάστης

Μετά το *Στρατιώτη Ράιν* και το *Πιάσε με αν μπορείς*, ο Στίβεν Σπίλμπεργκ και ο Τομ Χανκς θα ξανασυνεργαστούν στο *Terminal*, ένα πρότζεκτ που πέρασε από τα χέρια των Σαμ Μέντες, Λάσε Χάλστρομ και Ρόμπερτ Ζεμέκις χωρίς όμως να τους πείσει να ασχοληθούν μαζί του. Ετοιμαστείτε λοιπόν να δείτε τον Χανκς σε ρόλο βαλκάνιου μετανάστη που βρίσκεται «εγκλωβισμένος» σε ένα διεθνές αεροδρόμιο όταν οι αρχές διαπιστώνουν πρόβλημα με τα χαρτιά του και αναγκάζεται να κάνει την αίσουσα αναμονή σπίνι του, μέχρι τη στιγμή που ερωτεύεται μια Λατίνα αεροσυνοδό και προσπαθεί να δραπέτεύσει.

Αυτός, αυτή και το άλογο κούρσας

Ο Μάικλ Ντάγκλκας και η Κάθριν Ζέτα Τζόουνς θα βρεθούν επιτέλους μαζί και στα κινηματογραφικά πλάτη. Το δύσκολο εγχείρημα της ανεύρεσης του κατάλληλου πρότζεκτ ανέλαβε η παραγωγός του *Traffic*, Λόρα Μπίκφορντ, ενώ η σκηνοθεσία πέρασε στα έμπειρα χέρια του Στίβεν Φρίαρς. Ο τίτλος του φιλμ είναι *Monkeyface* και αναφέρεται στο όνομα ενός αλόγου ιπποδρόμων. Πρόκειται για ένα «αστυνομικό θρίλερ καταξίωσης» με πρωταγωνιστές δύο δραστήριους και καταφερτζήδες χαρακτήρες που καταλήγουν να ερωτευτούν μεταξύ τους.

παιδικές προβολές **Σινεάκ**

κάθε Κυριακή στις 12:00
στο ΟΛΥΜΠΙΟΝ RENAULT

Ο ποντικομικρούλης

Είναι έξυπνος, ενθουσιώδης, καταφέρνει τα πάντα με άφθονο στυλ - και, επιπλέον, είναι ένας ποντικός! Ο Στούαρτ θέλει να βρει τη θέση του στην κοινωνία και αναζητά ένα μέρος που θα το αποκαλεί "σπίτι" μέσα σε έναν απίστευτα υπερμεγέθη κόσμο. Όταν τον υιοθετεί η οικογένεια Μικρούλη, μια κανονική οικογένεια ανθρώπων, που αποτελείται από τη Τζίνα Ντέιβις, τον μικρό Τζόνθαν Λιπνίκι και τον Χιού Λόρι, ο Στούαρτ συναντά μια σειρά περιπέτειες με μεγάλη ποικιλία χαρακτήρων - συμπεριλαμβανομένου του μεγάλου εχθρού του, του κατοικίδιου γάτου που ακούει στο όνομα Χιονάτος - μαθαίνοντας μέρα με τη μέρα το αληθινό νόημα της οικογένειας, της πίστης και της φιλίας.

Κυριακή 6 Απριλίου, ώρα 12:00

Μουλάν

Η Μουλάν μαθαίνει ότι ο γέρος και άρρωστος πατέρας της καλείται να παρουσιαστεί στον στρατό. Ο Αυτοκράτορας καλεί σε επιστράτευση για να αντιμετωπισθούν οι Ούνοι που εισβάλουν στην χώρα. Η Μουλάν, μεταμφιεσμένη σε άντρα με την πανοπλία του πατέρα της, φεύγει κρυφά στη θέση του. Η οικογένειά της προσεύχεται στους προγόνους και αυτοί στέλνουν τον μικροσκοπικό γκαφατζή δράκο Μούσου, που μαζί με τον τυχερό γρύλο Κρίκι, θα προσπαθήσει να βοηθήσει την Μουλάν. Στο στρατόπεδο με τους άλλους νεοσύλλεκτους η Μουλάν, με το πείσμα και την εξυπνάδα της, καταφέρνει να κερδίσει τον σεβασμό όλων. Οι δυσκολίες όμως παραμένουν καθώς προσπαθεί να κρύψει την πραγματική της ταυτότητα, ενώ ερωτεύεται τον γενναίο λοχαγό Σανγκ.

Κυριακή 13 Απριλίου, ώρα 12:00

Το μαγικό σπαθί

Η ιστορία περιστρέφεται γύρω από την Κέιλι, ένα ζωηρό και δυναμικό κορίτσι που ονειρεύεται να γίνει ιππότης της Στρογγυλής Τραπέζης σαν τον πατέρα της, τον Σερ Λάιονελ, ο οποίος πεθαίνει όταν είναι πολύ μικρή. Όταν ο μοχθηρός και εξουσιομανής Ρούμπερ και ο σατανικός του σύμμαχος Γκρίφιν κλέβουν το μαγικό σπαθί Εξκάλιμπερ του Βασιλιά Αρθούρου, η Κέιλι ξεκινά μια επικίνδυνη αναζήτηση για να ανακτήσει το σπαθί και να σώσει το Κάμελοτ. Έτσι, μπαίνει σ' ένα πυκνό και τρομαχτικό δάσος όπου συναντά τον Γκάρετ, ένα τυφλό αλλά ανεξάρτητο νεαρό, ο οποίος την οδηγεί μέσα στο δάσος βοηθώντας την να υπερπηδήσει τα πολυάριθμα και παράξενα εμπόδια που συναντά.

Κυριακή 20 Απριλίου, ώρα 12:00

Δύο ευτραφείς κύριοι με το ίδιο επώνυμο και το μικρό - για τα μεγέθη του Χόλιγουντ - μαγαζάκι τους κυριαρχούν στα φετινά όσκαρ, κάτι που έχουν συνηθίσει να κάνουν από τις αρχές της δεκαετίας του '90. Αλλιώς... η Miramax αντεπιτίθεται.

Μικρό αλλά θαυματουργό!

Το κοινό έχουν το Σικάγο, οι Συμμορίες της Νέας Υόρκης, οι Ώρες, η Φρίντα και ο Ήσυχος Αμερικανός; Είναι τα φιλμ που διεκδικούν τα περισσότερα οσκαρικά βραβεία στη φετινή απονομή, έχουν συλλέξει εξαιρετικές κριτικές από τους ειδικούς του κινηματογράφου, τα πήγαν καλά έως σπουδαία στο box office και είναι όλα τους «παιδιά» των φοβερών και τρομερών αδελφών Γουάινστιν από το Κουίνς, βασιλιάδων της ανεξάρτητης αμερικάνικης παραγωγής που φέρει το οικόσημο «Miramax Films». Οι θεωρητικοί αναλυτές και οι αριθμολόγοι του Χόλιγουντ ψάχνουν ακόμα ερμηνείες για το φαινόμενο «Miramax». Πολύ παρομοιάζουν το επίτευγμα των δραστήριων Χάρβεϊ και Μπομπ Γουάινστιν με θαύμα, καθώς το ξεκίνημα τους το 1979, με ένα μίνι στούντιο κινηματογραφικών παραγωγών που έχει μέχρι σήμερα βάση τη Νέα Υόρκη, δεν παρείχε καμία εγγύηση επιτυχίας. Με σταθερά ωστόσο βήματα τη δεκαετία του '80, κατόρθωσαν να εξελιχθούν το '93 σε ανεξάρτητο τμήμα της Disney και σήμερα συναγωνίζονται ισότιμα τους κολοσσούς του Χόλιγουντ. Πως τα κατάφεραν;

Τολμηροί και... σινεφίλ

«Γνωρίζε περισσότερα για το σινεμά από οποιονδήποτε άλλον στον πλανήτη. Παρόλη την εναντίον του κριτική, πατρεύει τις ταινίες και θα δουλέψει σκληρά για να κάνει καλό σινεμά» σχολιάζει για το αφεντικό της «Miramax», ο Craig Zadan, ένας εκ των παραγωγών του Chicago. Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και ο έτερος παραγωγός, Neil Meron: «Αν κάποιος πρέπει να πιστωθεί την αναγέννηση του κινηματογραφικού μιούζικαλ αυτός είναι ο Χάρβεϊ Γουάινστιν. Όταν μου ήρθε η ιδέα για το Σικάγο, ήξερα πως ο Χάρβεϊ ήταν ο μόνος που θα διακινδύνευε να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο είδος». Εκτός από την τολμή και τον σινεφίλ χαρακτήρα τους, το νεοϋορκέζικο δίδυμο διαθέτει και στρατηγική σε ότι αφορά τον σχεδιασμό και την προώθηση των επενδύσεων του. Δείγματα αυτής της στρατηγικής είναι η έξοδος των παραγωγών τους στις αίθου-

σες λίγο πριν τα όσκαρ, το λανσάρισμα της περιφημής προοσκαρικής καμπάνιας «for your consideration» που εμπνεύστηκαν και καθιέρωσαν πρώτοι και οι συμμαχίες με ξένους διανομείς σε πρότζεκτ υψηλού οικονομικού ρίσκου όπως στην περίπτωση των Συμμοριών της Νέας Υόρκης, που κόστισαν 100 εκατομμύρια δολάρια και μέχρι στιγμής έχουν πιάσει μόνο 70 εκατομμύρια δολάρια στην Αμερική, ένα ποσό που η «Miramax» βρίσκει ικανοποιητικό αλλά που κανένα μεγάλο στούντιο δε θα έκρινε ως επιτυχές.

Την αγάπη τους για ρίσκο μαρτυράει και μια άλλη φετινή δημιουργία τους, ο Ήσυχος Αμερικανός του Φίλιπ Νόις, ένα φιλμ που στο συγκεκριμένο πολιτικό κλίμα θα μπορούσε να θεωρηθεί από πολλούς executives ως «αντι-αμερικανικό». Την αφοσίωση τους στη σοβαρή κινηματογραφία εκθειάζει και ο Μάρτιν Σκορσέζε, αποδίδοντας σε αυτήν την φετινή

επικράτηση της «Miramax» στα όσκαρ, μαζί με δύο ακόμα νεοϋορκέζικα στούντιο όπως η «New Line Cinema» [Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών: οι δύο Πύργοι] και η «Focus Features» [Ο Πλανίστας].

Όταν μιλούν οι αριθμοί

Η οσκαρική παντοδυναμία της «Miramax» φαίνεται και στους αριθμούς. Στη φετινή διοργάνωση πρωταγωνιστεί με 40 συνολικά υποψηφιότητες, ξεπερνώντας το προσωπικό της ρεκόρ των 24 υποψηφιοτήτων που έλαβε το '99, όταν ο Ερωτευμένος Σάιξπηρ κατατρόπωσε το μεγαθήριο Στρατιώτη Ράιαν στην κατηγορία της καλύτερης ταινίας αφήνοντας άναυδους τους πάντες. Στην ιστορία του θεσμού, ανάλογες παρουσίες είχε μόνο η «Paramount» το 1974, χρονιά του Νονού 3 με 39 υποψηφιότητες και πολύ παλιότερα, το 1940, η «United Artists» με 45 υποψηφιότητες. Στα 90's, η «Miramax» είχε τουλάχιστον μία ταινία το χρόνο στα όσκαρ, κάνοντας το μεγάλο μπαμ στα τέλη της δεκαετίας με τον Άγγλο Ασθενή και τον Ερωτευμένο Σάιξπηρ.

Η αγαπημένη των auteurs

Δεν είναι υπερβολικό να πει κανείς πως η «Miramax» αντιμετωπίζεται από τους ανήσυχους και σκεπτόμενους αμερικανούς σκηνοθέτες σαν καταφύγιο δημιουργικότητας κόντρα στην fast food πρακτική του Χόλιγουντ. Αυτός είναι ίσως και ο λόγος που όλοι είναι διατεθειμένοι να ανεχθούν τα ξε-

σάσματα και τον ιδιόρρυθμο, όπως λένε οι κακές γλώσσες, χαρακτήρα του Χάρβεϊ Γουάινστιν, προκειμένου να γυρίσουν την ταινία που έχουν στο μυαλό τους. Ζωτανό παράδειγμα, ο Μάρτιν Σκορσέζε, του οποίου η συνεργασία με το ανατρεπτικό δίδυμο, στις Συμμορίες της Νέας Υόρκης, δεν ήταν χωρίς εντάσεις και προστριβές, στις οποίες οφείλονται και οι καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του φιλμ. Ο ίδιος ωστόσο συγκρίνει τους Γουάινστιν με τις δυναμικές προσωπικότητες του παλιού Χόλιγουντ. «Μπορείς να πιάς πίσω σε οποιονδήποτε μεγιστάνα του σινεμά όπως ο Χάρι Κον της 'Columbia', για να βρεις κάποιον να συγκρίνει μαζί τους. Πως να το θέσω καλύτερα... είναι πολύχρωμοι χαρακτήρες. Αλλά ποιος άλλος θα έπαιρνε τα ρίσκα που έχουν πάρει αυτοί σε τόσες ταινίες» λέει με διπλωματικό τρόπο, για τις φήμες που θέλουν τον Χάρβεϊ Γουάινστιν να επεμβαίνει στο υλικό των σκηνοθετών, να αλλάζει το final cut και ξεστομίζει απειλές σε ανταγωνιστές και συνεργάτες. Αν αυτό ακούγεται σαν εφιάλτης για κάθε κινηματογραφιστή, ο Σκορσέζε θα τον υπέμενε ξανά με μεγάλη ευχαρίστηση και για του λόγου το αληθές ετοιμάζεται να το κάνει. Η επόμενη συνεργασία του με τη «Miramax» θα είναι το Aviator με θέμα τη ζωή του παραγωγού Χάουαρντ Χιούζ και πρωταγωνιστή τον Λεονάρντο Ντι Κάπριο. Στο μεταξύ, έχει τις δέκα υποψηφιότητες των Συμμοριών για να ξεχάσει τους διαφιςμούς του με τους πηλθαρωτικούς αδελφούς, οι οποίοι παραμένουν εκτός από πρωτοπόροι του ανεξάρτητου σινεμά, και το μοναδικό ίσως σήμερα αντίπαλον δέος στη δικιά έμπνευση και όραμα βιομηχανία του Χόλιγουντ.

ΕΙΚΟΝΕΣ & ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Επιμέλεια: Δημήτρης Μπάμπας (dimitris01@mail.gr)

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΙΚΡΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Carlos Sorin (Μπουένος Άιρες, 1944).

"Αν μια ιστορία είναι "μικρή" ή "μεγάλη" είναι πρώτα απ' όλα ζήτημα οπτικής" δηλώνει για την ταινία Historias minimas (2002). Βραβευμένη στα φεστιβάλ του Σαν Σεμπάστιαν, της Αβάνας και στο 3 Continents. Εισπρακτική επιτυχία στην Αργεντινή, προβλήθηκε στο δύσκολο για μη αγγλόφωνες ταινίες, Sundance (2003). Διανεμήθηκε σε Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία. Ασχολήθηκε με την σκηνοθεσία διαφημιστικών. Το παρελθόν του περιλαμβάνει ταινίες όπως το Eversmile New Jersey (1989) και το βραβευμένο με το Αργυρό Λέοντα στην Βενετία A King and His Movie (1986). Μετά από 13 χρόνια απουσίας επιστρέφει στη σκηνοθεσία.

"Ήθελα να κάνω μια ταινία χωρίς μεγάλους χαρακτήρες", ήταν η πρόθεση του. The Straight Story του David Lynch και το Πού είναι το σπίτι του φίλου μου; του Abbas Kiarostami υπήρξαν πηγές έμπνευσης. Ερασιτέχνες υποδύονται τους κεντρικούς ρόλους. Τρεις μικρές ιστορίες, τρία πρόσωπα που περιπλανιούνται στις ερημιές της Παταγονίας.

"Αισθάνομαι άνετα στην Παταγονία. Προσπαθώ όποτε μπορώ να πηγαίνω εκεί. Σωματικά αισθάνομαι καλά εκεί. Επιπλέον είναι ένα μέρος που ενισχύει την διάθεση μου να κάνω ταινίες -αν και δεν είναι εύκολο να κάνεις εκεί ταινίες, δεδομένων των δύσκολων καιρικών συνθηκών. Όμως αν και βρίσκω το τοπίο γοητευτικό, προσπάθησα να μην το χρησιμοποιήσω ως διακοσμητικό στην ιστορία της ταινίας. Είναι σαν άδειος χώρος πίσω από τους χαρακτήρες. Βρήκα αυτό το τοπίο με χαρακτήρες που είναι μοναχικοί και αποκλεισμένοι, ψάχνοντας για κάτι".

Data: <http://www.FilmFestivals.Com>

Cheng Wen-tang (Ταϊβάν, 1958). Βραβευμένος για τη συμμετοχή του στην Εβδομάδα Κριτικής της Βενετίας (2002) για το Somewhere Over the Dreamland. Δηλώνει για την δεύτερη ταινία του: "Η σκηνοθεσία της ήταν σαν την ζύμωση που συμβαίνει σ' ένα μπουκάλι κρασί. Γι' ένα ολόκληρο χρόνο παρατηρούσα το λιμπερό υγρό να στάζει μέσα στο μπουκάλι. Το χρώμα του υγρού άλλαξε από φωτεινό σε σκοτεινό ήλεκτρο και έναν άρωμα γλυκό και συγκινητικό κόλλησε στο μυαλό μου όπως η γλυκύτητα από το κεράι. Αναζητούσα ένα είδος καθαρής, ήρεμης και κρυστάλλινης διόρασης, μέσω της οποίας να παρουσιαστεί η ταινία". Δύο μικρές ιστορίες συνθέτουν την ταινία. Στην πρώτη κεντρικός ήρωας είναι ένας μεσήλικας ιθαγενής της Φορμόζας που αποφασίζει να ταξιδέψει στην Ταϊπέι, αναζητώντας την χαμένη του αγάπη και το χαμένο πορτοφόλι του. Στην δεύτερη ιστορία κεντρικό πρόσωπο είναι ένας νεαρός που δέχεται ένα παράξενο τηλεφώνημα από μια κοπέλα. Σκηνοθέτησε διαφημιστικά και τηλεοπτικές σειρές.

Data: κατάλογος του φεστιβάλ Βενετίας (2002)

Dagur Kari Petursson (Ισλανδία, 1973). Σπούδασε σινεμά στην Δανία και σκηνοθέτησε διαφημιστικά και videoclip. Η πρώτη του μεγάλη ταινία Noi Albinoi χαμηλού προϋπολογισμού, προκάλεσε το ενδιαφέρον στο φεστιβάλ του Ρότερνταμ (2003) αλλά έμεινε εκτός των μεγάλων βραβείων. Θεωρείται το μεγαλύτερο ταλέντο του Ισλανδικού σινεμά και αυτή η ταινία το επιβεβαιώνει. Αγοράστηκε για προβολή από 30 χώρες, μεταξύ των οποίων και ΗΠΑ και Βρετανία. Για την ταινία του δηλώνει ότι είναι μια "ταινία του Χονγκ Κονγκ γυρισμένη στο Βόρειο Πόλο. Και στην οποία η κλειστοφοβία είναι το κλειδί για το οπτικό ύφος". Επικεντρώνεται στο πρόσωπο ενός 17χρονου -ο "ηλίθιος" του χωριού ή μια κρυφή ιδιοφυΐα- που ζει σ' ένα απομονωμένο φióρδ στην Βόρεια Ισλανδία. Απομονωμένος από τους πάγους του χειμώνα και τα χιόνια, ο Νοί ονειρεύεται να φύγει παρέα με μια νεαρή κοπέλα.

Data: <http://www.FilmFestival.org>

Francesco Sframeli & Spiro Scimone (Μεσίνα Ιταλίας, 1964). Βραβευμένοι ηθοποιοί του θεάτρου και θεατρικοί συγγραφείς. Συμμετείχαν στην ταινία L'uomo delle Stelle του Giuseppe Tornatore. Η πρώτη τους συν-σκηνοθεσία βραβεύτηκε στην Εβδομάδα Κριτικής στη Βενετία (2002) με το Leone del Futuro. Ο τίτλος της Due Amici. Βασίζεται στο θεατρικό τους έργο Nunzio. Αφηγείται την γεμάτη περιπέλοκες σχέση δύο Σικελιών, του Pino και του Nunzio, που ζουν σε μια μεγάλη πόλη της βόρειας Ιταλίας. Ιστορία μιας φιλίας και σπουδή χαρακτήρων. Γιατί διασκεύασαν ένα πετυχημένο θεατρικό έργο σε ταινία; "Ορισμένες φορές είναι απαραίτητο να παίρνεις ρίσκα. Καλλιτεχνικά θέλαμε να κάνουμε ότι ήταν απαραίτητο για να γίνει το θεατρικό μας έργο ταινία μεγάλου μήκους.... Γιατί ήταν αναγκαίο. Ήταν αναγκαίο να βρούμε τι είναι παρόμοιο και τι διαφορετικό μεταξύ σινεμά και θεάτρου. Αυτό μας ενδιέφερε".

Data: <http://www.sncci.it/34/46/672/Center.ASP>

Marc Evans (Ουαλία, 1961).). Με προϋπηρεσία στην τηλεόραση, σε videoclip (με τους Manic Street Preachers), σε ντοκιμαντέρ (για τον Ιταλό σκηνοθέτη Giuseppe Tornatore). 5 ηθοποιοί, 6 ψηφιακές κάμερες, 42 μέρες γυρισμάτων: αυτά χρειάστηκαν για να σκηνοθετήσει την τέταρτη, χαμηλού προϋπολογισμού ταινία του, My Little Eye.

"Προσπαθήσαμε κυρίως να κάνουμε μια ταινία που να ανήκει στο κινηματογραφικό είδος της ταινίας τρόμου. Όμως δεν χρησιμοποιήσαμε τα συνήθη εργαλεία: όχι υποκειμενικά πλάνα, όχι κίνηση της κάμερας, όχι ειδικά εφέ. Είναι ο τρόμος "ακατέργαστος". Μια Big Brother ιστορία τρόμου, ή οι απρόοπτες εκδοχές της reality-tv. "Χρησιμοποιήσα κάμερες σαν αυτές που μπορεί να βρει ο οποιοσδήποτε σε κάθε κατάστημα ηλεκτρονικών". 5 εβδομάδες κλεινόνται επί 6 μήνες σ' ένα σπίτι με δέλεαρ ένα εκατομμύριο δολάρια. Ενώ οι τηλεοπτικές κάμερες τους παρακολουθούν 24 ώρες το 24ώρο και μεταδίδουν τα τεκταινόμενα στο Web.

Data: The Observer 4/8/2002

Απρίλιος 2003:

Hot Docs στο Τορόντο,

Όψεις του Πραγματικού στη Νιόν,

Χρυσές τουλίπες στη Κωνσταντινούπολη

και Πυροτεχνήματα Χονγκ Κονγκ

Τα φεστιβάλ του Απριλίου φτάνουν τα 100 και απλώνονται σε 6 σελίδες του περιοδικού Moving Pictures. Οι κινηματογραφικές γιορτές συνεχίζουν να αυξάνονται όσο μεγαλώνει η κινηματογραφική παραγωγή ταινιών που δυσκολεύονται να βρουν διανομή στις αίθουσες. Άνθρωποι από όλο τον κόσμο με κοινά ενδιαφέροντα, ερωτηματικά και γλώσσα έκφρασης συναλλάσσονται με το κοινό και τους συναδέλφους τους. Η επικοινωνία δοκιμάζεται και γίνεται πιο άμεση, υπενθυμίζεται η ανάγκη ύπαρξης του εποικοδομητικού διάλογου.

Τορόντο

Πρώτη στάση κάνουμε στο Hot Docs του Τορόντο. Συμπληρώνει το 10ο χρόνο λειτουργίας του, διαρκεί από τις 25 Απριλίου μέχρι τις 4 Μαΐου και προβάλει περισσότερα από 100 ντοκιμαντέρ από τον καναδά και τον υπόλοιπο κόσμο. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται ταινίες που έχουν γνώρισε εμπορική επιτυχία ή ακόμη έχουν βραβευτεί με Όσκαρ. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα τμήμα αφιερωμένο στο καναδικό ντοκιμαντέρ, διεθνή επιλογή, βράβευση ενός ντοκιμαντερίστα διεθνώς αναγνωρισμένου, ντοκιμαντέρ για παιδιά και ημερίδες.

Κωνσταντινούπολη

Το Φεστιβάλ της Κωνσταντινούπολης γίνεται από τις 12 μέχρι τις 27 Απριλίου. Η πόλη των πόλεων φιλοξενεί ένα φεστιβάλ που ελάχιστα επηρεάζει τους ρυθμούς της, ωστόσο, τοιμάει να παρουσιάσει ταινίες που συνήθως κριτικάρουν έντονα τις ιδιαιτερότητες του αυστηρού πολιτικού της καθεστώτος. Περίπου 180 ταινίες από διαφορετικές χώρες προσπαθούν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον του κοινού και επαγγελματιών. Φέτος για πρώτη φορά πραγματοποιείται η Τούρκικη Αγορά Ταινιών η οποία συγκεντρώνει την τούρκικη παραγωγή της τελευταίας δεκαετίας. Το αφιέρωμα

στους δεξιότεκνες του παγκόσμιου κινηματογράφου εστιάζεται στους Γουίλιαμ Γουάιλερ και Γιάσουχιρο Οζου (αν θέλεις να δεις Οζου καλύτερα να βρεθείς στο Χονγκ-Κονγκ). Επιπλέον αφιερώματα γίνονται στους Κλωντ Σαμπρόλ, Μπράϊαν ντε Πάλμα και Έντουαρτ Γιανγκ και αναμένεται η παρουσία τους. Το Φεστιβάλ της Κωνσταντινούπολης προσπαθεί να παρουσιάσει μια καλή επιλογή ταινιών από τα μεγάλα κινηματογραφικά φεστιβάλ. Επίσης για φέτος το ενδιαφέρον στρέφεται και στη σκηνοθετική ντοκιμαντέρ Εστέλα Μπράβο της οποίας παρουσιάζονται 9 ταινίες, ενώ από το περσινό φεστιβάλ είχε ξεχωρίσει η δουλειά της για τον Φιντέλ Κάστρο. 6 ταινίες ινδικής παραγωγής φιλοδοξούν να δώσουν το στίγμα του μπολσιβουγντιανού κινηματογράφου ενώ η προβολή του *Sunrise* του Μουρνάου με τη συνοδεία δύο πιάνων θα είναι μια ανεπανάληπτη εμπειρία.

Νιόν, Ελβετία

Οι «όψεις του πραγματικού» στη Νιόν της Ελβετίας είναι ακόμη ένα ανερχόμενο ευρωπαϊκό φεστιβάλ ντοκιμαντέρ. Το Φεστιβάλ είναι αποτέλεσμα κινητοποίησης των κινηματογραφικών θεσμών που έγινε το '69. Η Νιόν ήταν τότε το μέρος που μπορούσε κάποιος να ανακαλύψει την παραγωγή των ανατολικών χωρών. Έγινε επίσης πόλος έλξης για παραγωγές από τον τρίτο κόσμο με θέματα όπως η απελευθέρωση της γυναίκας, ο πόλεμος αλλιά και η σεξουαλική απελευθέρωση. Το Φεστιβάλ ανανεώθηκε από το '95 και μετά και συγκεντρώνει όλες τις διαφορετικές φόρμες του ντοκιμαντέρ πειραματικό, δοκίμια, ημερολόγια, οικογενειακές ταινίες, ρεπορτάζ, ιστορικές έρευνες, επικές αφηγήσεις. Επίσης διοργανώνονται συναντήσεις με σκηνοθέτες όπως παλιότερα οι Πόχαν βαν ντερ Κόϊκεν, Ρόμπερτ Κράμερ, Αλεξάντερ Σκούροφ, Ρόμπερτ Φρανκ, Ρεϊμόν Ντεπαρντόν ή Φρέντερικ Γουάϊσμεν. Παράλληλα λειτουργεί η αγορά ντοκιμαντέρ. Το Φεστιβάλ με σκοπό την προώθηση των ταινιών προσκαλεί επαγγελματίες απ' όλο τον κόσμο. Ο κατάλογος της αγοράς συμπεριλαμβάνει περί τις 200 ταινίες απ' όλο τον κόσμο. Σκοπός του Φεστιβάλ της Νιόν είναι να προωθήσει τα ανεξάρτητα βλήματα. Για την επιλογή του προγράμματος ιδιαίτερη σημασία έχουν τόσο το περιεχόμενο όσο και η αισθητική των ταινιών. Η ποικιλία περιλαμβάνει από έργα αναγνωρισμένων σκηνοθετών μέχρι πρεμιέρες αυτοδιδασκτών ή σπουδαστών του κινηματογράφου που προέρχονται από διευρυμένους γεωγραφικούς και

τα φεστιβάλ του κόσμου

Επιμέλεια: Χρίστος Καλλίτσος
tsigaras@otenet.gr

πολιτικούς ορίζοντες με διαφορετικές πολιτιστικές παραδόσεις. Το Φεστιβάλ επιχειρεί να γίνει ένα κινηματογραφικό εργαστήριο. Οι ταινίες που διαγωνίζονται γίνονται συνήθως αντικείμενα συζήτησης ορισμένων ειδικών μαζί με τους σκηνοθέτες ή μεταξύ του κοινού και των σκηνοθετών. Το πρόγραμμα ταινιών μοιράζεται σε Διεθνές Διαγωνιστικό, στα Νέα Βλέμματα, στις Διαδρομές ... Το μεγάλο βραβείο είναι αξίας 15000 ελβετικών φράγκων.

Χονγκ-Κονγκ

Το διεθνές φεστιβάλ του Χονγκ-Κονγκ, αναζητά για εθελοντές, πραγματοποιείται από τις 8 μέχρι τις 23 Απριλίου. Πρόκειται για το σημαντικότερο κινηματογραφικό γεγονός της χρονιάς που γίνεται στο Χονγκ Κονγκ. Ξεχωρίζει το ειδικό αφιέρωμα στο έργο του Οζου με παρουσίαση 30 από τις ταινίες του (η πιο ολοκληρωμένη παρουσίαση έργων του Οζου που έχει πραγματοποιηθεί στον κόσμο) του οποίου συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από τη γέννησή του. Στις 16 μέρες διάρκειάς του Φεστιβάλ παρουσιάζονται περί τις 300 ταινίες, για πρώτη χρονιά φέτος προστίθενται τρία διαγωνιστικά τμήματα. Πυροτεχνήματα βραβείο για το νέο κινηματογράφο δίνεται σε μία από τις 11 πρώτες ή δεύτερες ταινίες νέων σκηνοθετών. Στον ασιατικό «ψηφιακό διαγωνισμό» συμμετέχουν 8 ταινίες φτιαγμένες με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας. Τελευταία έρχονται τα δύο βραβεία ανθρωπιστικού ντοκιμαντέρ τα οποία διεκδικούν 12 ταινίες. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει αριστουργήματα της χρονιάς που μας πέρασε όπως το *Far From Heaven* του Τοντ Χέινς, το *Dolls* του Τακέσι Κιτάνο, *Οι αδελφές της Μαγδαλένας* του Πήτερ Μιούλαν ή η *Αράχνη* του Ντέιβιντ Κρόνενμπεργκ. Το πρόγραμμα ξεκινά με δύο ταινίες, το *Λυκόφως* του Σαμουράι του Ιάπωνα Γιαμάντα Γιάι και το *PTU* του σκηνοθέτη από το Χονγκ Κονγκ Τζόνι Το. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το πανόραμα στον τοπικό κινηματογράφο. Ξεχωρίζουν η *Κινέζικη Οδύσσεια 2002* του Τζεφ Λάου μαζί με το ειδικό αφιέρωμα στον σκηνοθέτη και οι *Δημόσιες Τουαλέτες* του Φρουϊτ Τσαν. Στο τμήμα ντοκιμαντέρ περιλαμβάνεται ο *Πρωινός ήλιος*, ακόμη μια κοινή προσπάθεια των Κάρμα Χίντον και Ρίτσαρντ Γκάρντον. Η ταινία μελετά τις ιστορικές αιτίες της λαϊκής επανάστασης από ιδεολογικής και ψυχολογικής πλευράς. Ο κινηματογράφος γίνεται όλο και πιο έντονα το μέσο πληροφόρησης για τα τρέχοντα συμβάντα στον κόσμο και λιγότερο ένας χώρος διασκέδασης μέσα από την κατανάλωση.

Παντού υπάρχει ένας Μύθος!

ΜΥΘΟΣ BEER

ΧΟΡΗΓΟΣ 43°

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
www.filmfestival.gr

CATHAY PACIFIC proudly supports

The 27th Hong Kong International Film Festival
HKIFF 8-23-4-2003
中文 • English

香港國際電影節

Playtime

Σκηνοθεσία: Ζακ Τατί. **Σενάριο:** Αρτ Μπούκβαλντ, Ζακ Λαγκράντ, Ζακ Τατί. **Φωτογραφία:** Ζαν Μπαντάλ, Αντρέας Ουίντινγκ. **Ηθοποιοί:** Ζακ Τατί, Μπάρμπαρα Ντένκε, Ρίτα Μείντεν, Βαλερί Καμίλ. **Διάρκεια:** 113/155'

Συνεχιστής των μεγάλων κωμικών του βωβού κινηματογράφου του Charlie Chaplin και Buster Keaton, ο Γάλλος Jacques Tati στην τέταρτη και τελευταία του μεγάλου μήκους ταινία απαρνείται την εικόνα του κυρίου Hulot. Κουρασμένος από τον χαρακτήρα που υποδύθηκε στις κλασικές ταινίες *Μέρα Γιορτής*, *Οι διακοπές του κυρίου Hulot* και *Ο θεός μου*, επέλεξε για την ταινία *Playtime* μια λιγότερο δυναμική παρουσία ως ηθοποιού, αλλά περισσότερο ενεργητική ως σκηνοθέτη. Η ταινία αποτελεί μια περιπλάνηση με όχημα την διακριτική ειρωνεία και το γεμάτο γαλιτική ευγένεια χιούμορ, στους χώρους μίας σύγχρονης μεγαλούπολης. Με αφετηρία το αεροδρόμιο του Παρισιού, όπου ένα γκρουπ αμερικανών τουριστών καταφθάνει για την συνήθη τουριστική περιήγηση, ο σκηνοθέτης περιπλανιέται στη σύγχρονη μεγαλούπολη. Το βλέμμα του, ειρωνικό και αποστασιοποιημένο απέναντι στον παραλογισμό του μοντέρνου πολιτισμού, καταγράφει την μεταμόρφωση του χώρου: η παράδοση και η παλιά πόλη έχει μετασχηματισθεί σε μια συγκέντρωση όγκων τσιμέντου και γυαλιού, στη μοντέρνα πόλη. Οι μηχανές και η σχέση των ανθρώπων μαζί τους, η κίνηση της ανθρωπίνης μορφής μέσα στον χώρο, η απουσία του διαλόγου (ο λόγος υπάρχει μόνο ως ήχος) και η δημιουργία ενός ηχητικού περιβάλλοντος που υπογραμμίζει και επιτείνει την δύναμη της εικόνας αποτελούν κεντρικά στοιχεία της σκηνοθετικής γραμμής. Θεωρούμενη, όχι άδικα, ως το αριστούργημα του Τατί η ταινία απαίτησε από τον δημιουργό της σχεδόν μια δεκαετία προετοιμασιών. Η δαπανηρή κατασκευή των σκηνικών (για τις ανάγκες της κατασκευάστηκαν δύο πολυκατοικίες) και η ψυχρή υποδοχή που επιφυλάχθηκε στην ταινία (προβλήθηκε το 1967) οδήγησαν τον δημιουργό της στην χρεοκοπία. Όμως η ταινία παραμένει, 35 χρόνια μετά, μια απόδειξη της σκηνοθετικής του ιδιοφυίας: στις εικόνες της ο Τατί, με μέσο το κωμικό, συλλαμβάνει και εκφράζει το πνεύμα των καιρών, το κενό της σύγχρονης ζωής, το αδιέξοδο του μοντέρνου πολιτισμού.

Δημήτρης Μπάμπας

Παρά λίγο, παρά πέντε, παρά τρία

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Στέλλα Θεοδωράκη. **Φωτογραφία:** Ηλίας Κωνσταντακόπουλος. **Μοντάζ:** Αλέξης Πεζάς. **Ηθοποιοί:** Ιωάννα Τσιριγκούλη, Μιχαήλ Μαρμαρινός, Δημήτρης Σιακάρας, Γιώργος Μιχαλακόπουλος, Τζένη Ρουσσέα. **Διάρκεια:** 121'

Έναν έρωτα που δύσκολα εκφράζεται ζει η Κατερίνα. Εκφράζεται δύσκολα μάλλον γιατί η ίδια δεν ξέρει να μεταδώσει αυτά που έχει μέσα της ή ακόμα πιο απλά φοβάται. Ο φίλος της αισθάνεται να μην καθύπνεται από αυτά που αυτή του προσφέρει. Και η ίδια αντί να προσπαθήσει περισσότερο καταφεύγει σε έναν παλιό της έρωτα που τη διεκδικεί. Κανένας όμως από τους ήρωες δεν τολμάει να παραδεχτεί ο ίδιος πρώτα απ' όλα τα αληθινά του αισθήματα, πόσο μάλλον να τα μεταδώσει. Αποτέλεσμα αυτού είναι σπασμωδικές κινήσεις, συμπεριφορές εντυπωσιασμού. Η Στέλλα Θεοδωράκη προσπαθεί να δώσει μια εικόνα των σημερινών σχέσεων στη μεγαλούπολη. Σχέσεις που δοκιμάζονται, σχέσεις αποξένωσης· είναι οι άνθρωποι που έχουν αλλιάξει ή είναι το περιβάλλον που τους επηρεάζει; Όλα αυτά δίνονται μέσα από έναν μάλλον αφαιρετικό τρόπο με τη μουσική,

τους ήχους, τη φωτογραφία, τα συνεχή flash back και τις παράλληλες ιστορίες να διαμορφώνουν αποφασιστικά την ατμόσφαιρα της ταινίας.

Βαγγέλης Ρητάς

Χαπόν / Japon

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Κάρλος Ρεϊγάδας. **Φωτογραφία:** Ντιέγκο Μαρτίνεζ Βινιάτι. **Μοντάζ:** Ντανιέλ Μελγκίζο, Κάρλος Σεράνο, Νταβίντ Τόρες. **Ηθοποιοί:** Αλεχάντρο Φερέις, Μαγκνταλένα Φλόρες, Κάρλος Ρεϊγάδας Μπαρκίν, Μαρτίν Σεράνο. **Διάρκεια:** 122'

Ένας ανώνυμος μεσήλικας αφήνει την πόλη του Μεξικού και κατευθύνεται προς την επαρχία με σκοπό να αυτοκτονήσει. Η συνάντησή του όμως με μια θρησκόληπτη ηλικιωμένη χήρα που ζει σε ένα έρημο φαράγγι θα του αλλιάξει τα σχέ-

«Ο Τατί δεν είναι απαισιόδοξος. Ούτε μέμφεται τον πολιτισμό, ούτε οδύρεται για τις ανωμαλίες που προκαλεί η ανικανότητα προσαρμογής μας σ' αυτόν. Μόνο που νά, δεν εννοεί να υποταχθεί στο αγελαίο πνεύμα, στα άνωθεν παραγγέλματα. Και μελαγχολεί στενίζοντας την άβυσσο της ανθρωπίνης αβουλίας και την άκαμπτη δικτατορία του μπετόν-αρμέ.»

Βασίλης Ραφαηλίδης, κριτικός κινηματογράφου

«Δεν μου αρέσουν οι ιστορίες, δεν νοιάζομαι καθόλου για ιστορίες. Νοιάζομαι για τα συναισθήματα, τις αισθήσεις και τα εσωτερικά τοπία. Όλες οι ιστορίες έχουν ειπωθεί μέχρι σήμερα και άλλωστε υπάρχει πάντα καλύτερη αφήγηση στη λογοτεχνία. Ο κόσμος που πιστεύει ότι το σινεμά είναι εκεί για να βρεί πρωτίστως ιστορίες, καταδικάζει τον κινηματογράφο στη θέση μιας δευτερευουσας τέχνης στη σκιά πάντα της λογοτεχνίας.»

Κάρλος Ρεϊγάδας, σκηνοθέτης

δια. Δίπλα της θα κατανοήσει τα προβλήματα της ζωής, την ανθρωπιά, την ανάγκη για επαφή, ακόμα και τη λειτουργία των σεξουαλικών ενστίκτων. Πυκνά σε φιλοσοφικά νοήματα και πλούσιο σε φόρμες, το ντεμπούτο του Μεξικανού σκηνοθέτη δίνει αφορμές για συγκρίσεις με το ύφος του Κιαιροστάμι (και ιδιαίτερα της *Γεύσης του Κερασίου*) αλλά και του Ταρκόφσκι, τον οποίο ο Ρεϊγάδας αναφέρει ως μεγάλη επιρροή του. Μόνο που ο Ρεϊγάδας είναι πιο αινιγματικός με πολλές στιγμές μαγικού ρεαλισμού σε μια ταινία που πατάει πάνω σε μια υποτυπώδη πλοκή για να μιλήσει για τη γοητεία της ανθρωπίνης κατάστασης μέσα από χειρονομίες, συμπεριφορές και κυρίως ατμόσφαιρες. Αν και οι ερμηνείες των ηθοποιών του είναι αναπάντεχα δυνατές, αφού σκεφτεί κανείς πως πρόκειται για ερασιτέχνες και πραγματικούς κα-

τοίκους του χωριού όπου εκτυλίσσεται η ιστορία (ο κεντρικός πρωταγωνιστής είναι φίλος του πατέρα του σκηνοθέτη), το *Japon* ξεχωρίζει για την εξαιρετική φωτογράφιση της άγριας ομορφιάς του μεξικάνικου τοπίου, τους θρησκευτικούς τόνους, το λειτουργικό μοντάζ (τρεις μοντέρ υπογράφουν την ταινία) και τη μοναδική χρήση της μουσικής από ατμοσφαιρικές παρτιτούρες του Μπαχ και του Σοστακόβιτς. Η ταινία συμμετείχε στις Κάνες στο τμήμα «Camera D'Or» εντυπωσιάζοντας κριτικούς και θεατές για την ωριμότητα με την οποία ο Ρεϊγάδας χειρίζεται τα εκφραστικά του μέσα σε αυτή την ιδιοσυγκρασιακή και φιλόδοξη πρώτη του μεγάλου μήκους ταινία. Επίσης, διακρίθηκε με το Βραβείο Σκηνοθεσίας στο 43ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

Τζένη Παυλίδου

«Για τον χαρακτήρα άντλησα στοιχεία από ένα φίλο μου στο κολλέγιο, σε ένα φανταστικό επίπεδο, που μιλούσε στους ανθρώπους όπως ο Ρότζερ. Γενικά εμπνεύστηκα από πολλούς ανθρώπους που βίβω στη Νέα Υόρκη, τύπους με καλή μόρφωση, καθυστερημένους, επαγγελματικά πετυχημένους, που όμως δεν έχουν τρόπο να δουν μέσα τους.»

Ντίλαν Κιντ, σκηνοθέτης

Παρά λίγο, παρά πόντο, παρά τρία

«Πρόκειται για την ιστορία ενός ερωτικού τριγώνου· δύο άντρες γύρω στα 40, μια γυναίκα. Μέσα από τη σχέση τους καταγράφεται η προσπάθεια να επανοκτήσουν κάτι από το χαμένο τους παρελθόν, από τη χαμένη τους αθωότητα. Ο φόβος μας για τους συνανθρώπους μας μας έχει κάνει να περιοριζόμαστε και να περιχαράκωνάμε στον ίδιο μας τον εαυτό. Ως εκ τούτου λοιπόν δεν προκύπτει η επαφή. Γι' αυτό και ο τίτλος της ταινίας δηλώνει ακριβώς αυτό, ότι όλα θα συνέβαιναν εάν το timing συνέπιπτε, εάν προέκυπτε. Αλλά δυστυχώς δεν προκύπτει.»

Δημήτρης Σιακάρας, ηθοποιός

Roger Dodger

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Ντίλαν Κιντ. **Φωτογραφία:** Ζοακίν Μπάκα-Ασάι. **Μοντάζ:** Άντι Κίερ. **Ηθοποιοί:** Κάμπελ Σκοτ, Τζέσι Άισενμπεργκ, Ιζαμπέλα Ροσελίνι, Ελίζαμπεθ Μπέρκλεϊ, Τζένιφερ Μπιλς. **Διάρκεια:** 104'

Ρότζερ Σουάνσον. Διαφημιστής στο Μανχάταν, κοντά στα σαράντα, ωραίος, σούπερ πετυχημένος, style addict, έξυπνος, αλθαζόνας, κυνικός, μισογύνης, με αυτοπεποίθηση που μπορεί να σου κουρελιάσει τα νεύρα. Με λίγα λόγια, ο τύπος του άνδρα που πησάρουν ως ιδανικό τα σημερινά lifestyle περιοδικά. Θα βγαίνατε ποτέ ραντεβού μαζί του; Πριν πείτε ναι, ακούστε τη θεωρία του για τις γυναίκες: αντικείμενα σεξουαλικής απόλαυσης, αφελείς Σταχτοπούτες που ψάχνουν τον ήρωα των ονείρων τους, εθισμένες στην απόρρι-

να χτίζει με τη βιρτουόζικη ερμηνεία του έναν αέχαστο χαρακτήρα, η χλιδατή ατμόσφαιρα του σύγχρονου Μανχάταν —ένα κοκτέιλ διανοουμενίστικων νευρώσεων και διαφημιστικού λάϊφστάϊλ— απογειώνουν αυτή το σύνθετο και ενδιαφέρον πορτραίτο των σχέσεων στη μοντέρνα Νέα Υόρκη. Η εξαιρετική φωτογραφία της ταινίας ανήκει στον Ζοακίν Μπάκα-Ασάι, ο οποίος χρησιμοποιεί μια φορητή κάμερα για να κάνει συνεχή close up στα πρόσωπα και βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από τη δράση, προσδίδοντας μια μοναδική αμεσότητα στο φίλμ. Το εντυπωσιακό αυτό μεγάλο μήκος ντεμπούτο του Ντίλαν Κιντ προβλήθηκε στο παράλληλο τμήμα του φεστιβάλ της Βενετίας όπου κέρδισε τα «Don Quixote» και FIPRESCI, στο «Tribeca Film Festival» του Ρόμπερτ Ντε Νίρο και στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα του 43ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

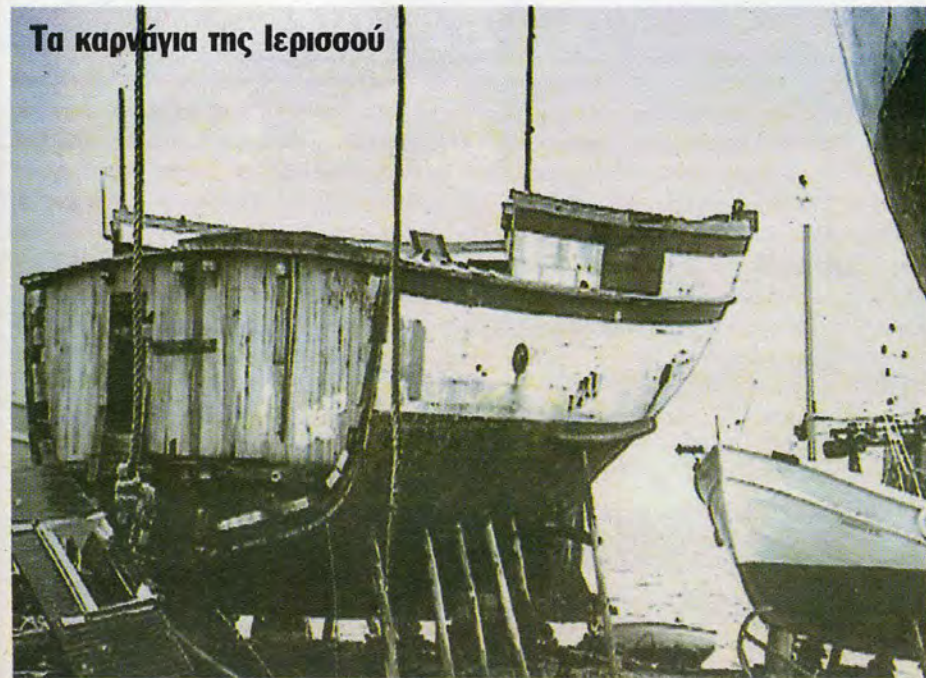
Τζένη Παυλίδου

Τα καρνάγια της Ιερισσού

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Γιάννης Λάμπρου.
Φωτογραφία: Δράκος Πολυχρονιάδης. **Μοντάζ:**
Σωκράτης Σπανός. **Ήχος:** Βαγγέλης Ζέλκας.
Μουσική: Παναγιώτης Βούζας. **Παραγωγοί:**
Γιάννης Λάμπρου, Πάνος Παπαδόπουλος.
Διάρκεια: 29'

Αν ο πολιτισμός μας ήρθε σ' επαφή με τον υπόλοιπο κόσμο, αυτό έγινε μέσα από τους δρόμους της θάλασσας. Αυτοί που διασφάλισαν,

όμως, αυτό το ταξίδι ήταν οι μάστορές της. Οι άνθρωποι που δουλεύουν στα καρνάγια. Στην Ιερισσό της Χαλκιδικής, κάτω από τα καλάρια της αρχαίας πόλης και με φόντο το βουνό του Σταγειρίτη φιλόσοφου Αριστοτέλη, τα καρνάγια εκεί σε πείσμα των καιρών συνεχίζουν. Όλα χειροποίητα: το κόψιμο των ξύλων, τα κατάρτια, το τιμόνι, ο αγιασμός... Μέχρι τη στιγμή που το καϊκι πάνω στα βάζα θα γλιστρήσει στο νερό για το μεγάλο ταξίδι. Η μεγάλη στιγμή για τους μαστόρους. Όλα πήγαν καλά. Το τρικούμπερο γλέντι που θα ακολουθήσει θα γίνει μέσα στο ίδιο το καρνάγιο.

Τα καρνάγια της Ιερισσού

Αγιωργίτικο Μπουτάρι

Η τέχνη του κόκκινου

Η τέχνη του κόκκινου αποκαλύπτεται στο Αγιωργίτικο Μπουτάρι. Από την οινοποιητική εταιρία που ανέδειξε το ελληνικό κόκκινο κρασί. Οι επιλεγμένοι ορεινοί αμπελώνες της Νεμέας και η ωρίμανσή του σε δρύινο βαρέλι του χαρίζουν το έντονο χρώμα του, την ισορροπία και το πλούσιο αρωματικό μπουκέτο του. Οι συνεχείς βραβεύσεις του σε διεθνείς διαγωνισμούς δικαιώνουν τους δημιουργούς του αλλά και τους λάτρεις του. Αγιωργίτικο Μπουτάρι. Αυθεντικό έργο της τέχνης του κόκκινου.

BOUTARI
ΠΕΜΠΤΗΣ ΓΕΝΕΑΣ

www.boutari.gr

ΧΟΡΗΓΟΣ 43^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

www.filmfestival.gr

ΣΠΙΡΤΟΚΟΥΤΟ

Σκηνοθεσία: Γιάννης Οικονομίδης. **Σενάριο:**
Γιάννης Οικονομίδης, Λένια Σπυροπούλου.
Φωτογραφία: Δημήτρης Χωριανόπουλος.
Ηθοποιοί: Ερρίκος Λίτσας, Ελένη Κοκκίδου,
Κώστας Ξυκομνός, Γιάννης Βουλγαράκης,
Ιωάννα Ιβανούδη. Διάρκεια: 80'

Στα πρόσωπα μιας οικογένειας εστιάζει η ταινία: στον αρχηγό της οικογένειας Δημήτρη, ιδιοκτήτη καφετέριας, στη σύζυγό του Μαρία, στα παιδιά τους. Με τις μεταξύ τους σχέσεις, τις συγκρούσεις και τις εντάσεις που παράγονται, τροφοδοτείται η δραματική πλοκή. Ένα "οικογενειακό μακελειό" με πρωταγωνιστή τον Δημήτρη, είναι η αφετηρία που πυροδοτεί της αφήγηση: μέσα σε μια μέρα όλα τινάζονται στον αέρα. Το διαμέρισμα που μένουν στον Κορυδαλλό, θα γίνει ένα αληθινό πεδίο μάχης, και η βία των σχέσεων -σωματική, ψεκτική και ψυχολογική-

κή- θα κορυφώσει την ένταση: "Τα πρόσωπα μπινοβγαίνουν στο "σπιρτόκουτο" με τη θερμοκρασία της απόγνωσης τους". Η σύζυγος, Μαρία, τα παιδιά, τα υπόλοιπα πρόσωπα (οι συγγενείς και φίλοι), μάχονται όλοι εναντίον όλων, και στη μέση αυτών των συγκρούσεων βρίσκεται πάντα ο αρχηγός της οικογένειας. Καθώς έρχεται η νύχτα, η ένταση αυξάνεται. Ο δεύτερος γύρος αρχίζει και "η κτηνωδία των σχέσεων σερβίρεται σε ακόμα μεγαλύτερες δόσεις". Τώρα η πτώση του Δημήτρη μοιάζει να μην έχει τέλος... Ο σκηνοθέτης Γιάννης Οικονομίδης γεννήθηκε στη Λεμεσό, το 1967 και σπούδασε κινηματογράφο στην Αθήνα. Έχει κερδίσει δύο φορές το πρώτο βραβείο καλύτερης ταινίας στο Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους της Δράμας (Σταδιακή βελτίωση του καιρού, Μόνο μυρίζοντας γιασεμί). Το Σπιρτόκουτο είναι η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του.

Δημήτρης Μπάμπας

Αλήθεια... πώς είναι δυνατό να χωρέσουν τόσο άνεμοι σε ένα «σπιρτόκουτο»;
Όταν το μέτρο της αναπαράστασης είναι η καυτή πραγματικότητα, τότε όλα είναι δυνατά
Όταν η ανάγκη για σύγκρουση συναντά την αναγκαιότητα για αληθινό τολμηρό ρελισμό, τότε οι άνεμοι ξεκύνονται και φανερώνουν το αποκρουστικό πρόσωπό τους.
Έτσι κι αλλιώς, οι αμαρτίες της διαλυμένης και χαμένης μεσαιάς τάξης δεν έχουν τελειωμό...
Σε κάθε περίπτωση πάντως όλα καταλήγουν σ' ένα κοινό παρονομαστή: τη βία.
Τί είναι το «Σπιρτόκουτο»;
Πολύ απλά, η τραγική κωμωδία της ζωής... Των νεκρών που προχωρούν...

Γιάννης Οικονομίδης, σκηνοθέτης

Ρετροσπεκτίβα Alain Resnais

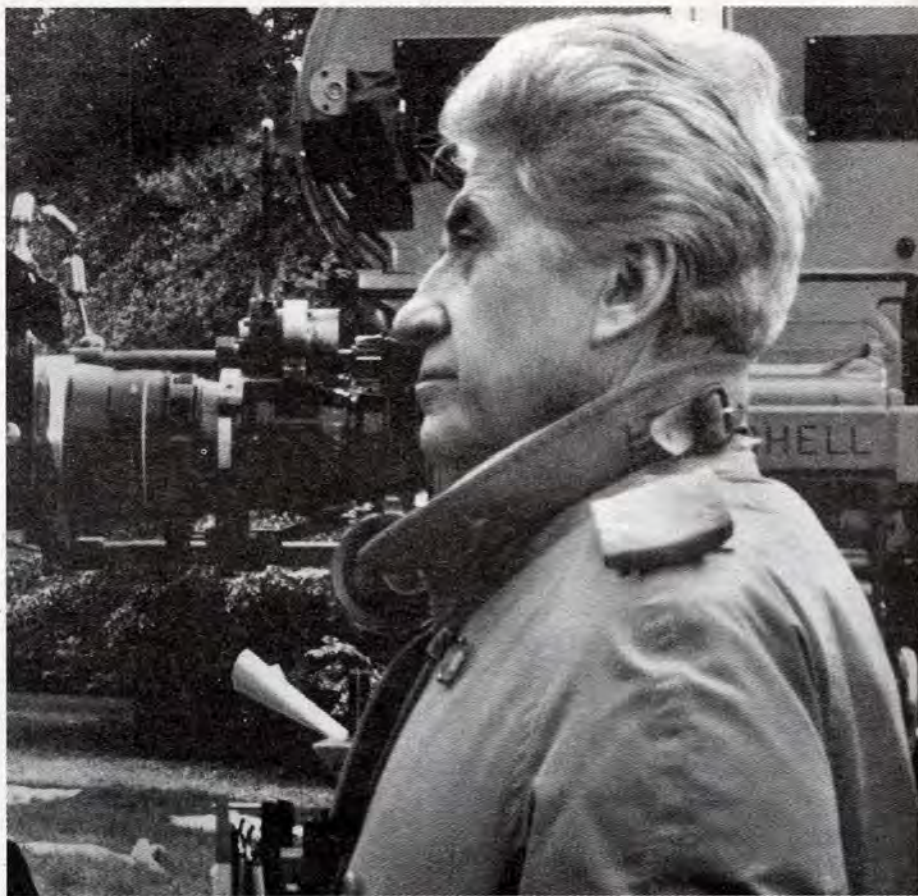
ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΗΘΗ
11-17 Απριλίου 2003, ΠΑΥΛΟΣ ΖΑΝΝΑΣ

Διοργάνωση: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης • Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών

Ο Αλέν Ρενέ, παρ' όλο που γύρισε την πρώτη του ταινία μεγάλου μήκους, την αριστουργηματική *Χιροσίμα αγάπη μου* το 1959, την χρονιά της έκρηξης της νουβέλ-βαγκ (χρονιά που γυρίστηκαν τα 400 χτυπήματα του Φρανσουά Τρυφώ και το *Με κομμένη την ανάσα* του Ζαν-Λυκ Γκοντάρ), δεν αποτελεί μέλος του νέου κύματος. Ανήκει μαζί με τους Ζωρζ Φρανζύ, Κρις Μάρκερ, Ανιές Βαρντά, Ζαν Ρους στους επονομαζόμενους σκηνοθέτες της «αριστερής όχθης» (rive gauche), μια γενιά παλαιότερων και περισσότερο «στρατευμένων» πολιτικά και ιδεολογικά δημιουργών, που συνέδεσαν τις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες με το λογοτεχνικό κίνημα του νέου μυθιστορηματος (Μαργκερίτ Ντυράς, Αλέν Ρομπ Γκριγιέ) και μ' ένα νεωτερικό και πρωτοποριακό κινηματογραφικό στυλ.

Η καριέρα του Αλέν Ρενέ, ο οποίος γεννήθηκε στη Βαν το 1922 και σπούδασε στο IDHEC, αρχίζει στα τέλη της δεκαετίας του '40 με μια σειρά ερασιτεχνικών και αργότερα επαγγελματικών ντοκιμαντέρ, ανάμεσα στα οποία ξεχωρίζουν αυτά για τους ζωγράφους Βαν Γκογκ, Πολ Γκογκέν, Πάμπλο Πικάσο και ακόμα *Και τ' αγάπηματα πεθαίνουν, Όλη η μνήμη του κόσμου, Το τραγούδι των σειρήνων* κ.α. Το 1956 καταξιώνεται διεθνώς με το *Νύχτα και Καταχνιά*, το καλύτερο ίσως ντοκιμαντέρ που γυρίστηκε ποτέ για τα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης (απο το 1985, υπάρχει και το *Shoah*, του Claude Lanzmann), μια ταινία που θέτει με σαφήνεια τον κεντρικό άξονα της κινηματογραφικής του προβληματικής, ο οποίος περιστρέφεται γύρω από την αναγκαιότητα της μνήμης. Και είναι ακριβώς αυτός ο αγώνας ανάμεσα στη μνήμη και στη λήθη, στη συνείδηση και στη φαντασία, η συνομιλία του παρελθόντος με το παρόν, η σύνδεση της ατομικής με τη συλλογική μνήμη, οι γέφυρες επικοινωνίας ανάμεσα στις μικρές ατομικές ιστορίες και στη Μεγάλη Ιστορία που χαρακτηρίζει το έργο του. Οι ταινίες του στη δεκαετία του '60 (*Χιροσίμα αγάπη μου, Πέρυσι στο Μαρίενμπαντ, Μίριελ, Ο πόλεμος τελείωσε*) είναι μοναδικές στην ιστορία του κινηματογράφου για τον ρηξικέλευθο τρόπο με τον οποίο χειρίζονται τον κινηματογραφικό χρόνο: η δημιουργική χρήση του υποκειμενικού flash back και του travelling, με το οποίο διέσχισε όχι μόνο το χώρο αλλά και το χρόνο (η κάμερα μοιάζει να κινείται πάνω στις ράγες της μνήμης), κατάφερε να διεισδύσει στον εσωτερικό κόσμο των ηρώων του και να χαρτογραφήσει την άγνωστη επαρχία του ανθρώπινου μυαλού. Διανοητικό σινεμά; Ναι, αλλά ταυτόχρονα με μοντέρνα αφήγηση, ισχυρή μυθοπλασία, με χαρακτήρες που πάλλονται από ζωή, όνειρα και επιθυμίες, με σαφή ιδεολογική σηματοδότηση και πολιτική θέση, κρυστάλλινο όπως μια διαυγής σκέψη.

Άνθρωπος με μεγάλη καλλιέργεια και συνοδική θεώρηση όλων των τεχνών, φιλοσοφικό υπόβαθρο, καλλιτεχνικές ανησυχίες και με εξαιρετικά ευαίσθητες διανοητικές κεραίες, έξω από κινηματογραφικές μόδες και συγκυριακά ρεύματα θα χαράξει μια δικιά του πορεία με ανεξίτηλο προσωπικό στίγμα στο σινεμά. Δεν θα διστάσει να πειραματιστεί με τις κινηματογραφικές φόρμες, να «παίξει» με τα είδη, να καταφύγει στην παραφιλολογία και στην ποπ κουλτούρα (κόμικς, science fiction, ελαφροελαϊκά τραγούδια της μόδας), να εξερευνήσει τα όρια της κινηματογραφικής εικόνας και να ενσωματώσει δημιουργικά στο έργο του τα καλλιτεχνικά μέσα έκφρασης όλων των άλλων τεχνών: ταξίδια επιστημονικής φαντασίας στο χρόνο και τη μνήμη στο *Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ*· ιστορικές περιπλανήσεις στη μεσοπολεμική Γαλλία στο *Σταβίσκυ*· βύθισμα στο παραγμένο μυαλό ενός ετοιμοθάνατου συγγραφέα που σκέφτεται, φαντάζεται ή ονειρεύεται το τελευταίο του βιβλίο στο *Providence*· επιστημονικά πειράματα που μελετούν τη σχέση ανάμεσα στην ανθρώπινη συμπεριφορά και τη λει-

«Πιστεύω ότι το θέμα της μνήμης είναι παρόν κάθε φορά που γράφεται ένα θεατρικό έργο ή που ζωγραφίζεται ένας πίνακας, διότι αποτελούν μια απάντηση στην επιθυμία να σταματήσει ο χρόνος και να αντιμετωπισθεί ο θάνατος. Προτιμώ προσωπικά τις λέξεις 'συνείδηση', 'φανταστικό' παρά 'μνήμη', αλλά και η συνείδηση είναι μνήμη...»

τουργία του εγκεφάλου και του νευρικού συστήματος στον *Θείο μου από την Αμερική*· τι είναι αυτό που ονομάζουμε ανθρώπινη ευτυχία, πώς μπορεί να κατακτηθεί και ποιος ο ρόλος της φαντασίας στην ταινία *Η ζωή είναι ένα ρομάντσο*· είναι κατοικημένη ή ακατοίκητη η αινιγματική περιοχή που εκτείνεται μεταξύ της ζωής και του θανάτου στον *Ερωτα σε θάνατο*· το μελόδραμα της ζωής παίζεται σε μια θεατρική σκηνή ή σ' ένα κινηματογραφικό πλάνο στο *Με-λό*· πώς μπορεί να μεταηλασθεί η κινούμενη κινηματογραφική εικόνα σε καρτέλα από κόμικς και ποια σχέση υπάρχει ανάμεσα στα δύο μέσα στο *Θέλω να πάω σπίτι*· πώς από το άναμμα ή όχι ενός τσιγάρου μάρκας Player's μπορούν να καταγραφούν οι άπειρες δυνατότητες ζωής και η πολυπλοκότητα της ύπαρξης στα *Smoking* και *No Smoking* και τέλος τι συμβαίνει όταν οι ήρωες μιας ταινίας αντί να μιλούν αρχίζουν ξαφνικά να τραγουδούν στη *Ζωή είναι ένα τραγούδι*.

Αυτό το γοητευτικό pastiche, ίσως μοναδικό στην ιστορία του κινηματογράφου για την αφηγηματική του τολμηρότητα, τον εκτεταμένο θεματολογικό ορίζοντα και την εντυπωσιακά μεγάλη ετερογένεια ύφους και στυλ που κινηματογραφεί πολυπρισματικά την Ανθρώπινη Κωμωδία, δεν είναι παρά μια έρευνα σε βάθος γύρω από τις δυνατότητες της κινηματογραφικής εικόνας να συλλάβει και να αποτυπώσει τον αόρατο πυρήνα της ύπαρξης. Το έργο του, ένα πραγματικό μνημείο νεωτερικότητας, άσκησε τεράστια επίδραση –αν και όχι ομολογημένη– σε πολλούς σκηνοθέτες και θεωρείται θεμέλιος λίθος του μοντέρνου σινεμά, και θα πρέπει να «ανακαλυφθεί» ξανά και να επανεκτιμηθεί, για να καταλάβει την κορυφαία θέση που του αξίζει στην ιστορία του κινηματογράφου.

Θ.Λ.

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Π Ρ Ο Β Ο Λ Ω Ν

Παρασκευή 11 Απριλίου

18:30 Σ' ΑΓΑΠΩ, Σ' ΑΓΑΠΩ / JE T' AIME, JE T' AIME, 1969, 91'
20:45 Ο ΘΕΙΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
MON ONCLE D' AMERIQUE, 1980, 125'
23:00 MURIEL, 1963, 116'

Σάββατο 12 Απριλίου

18:30 Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΡΟΜΑΝΤΣΟ
LA VIE EST UN ROMAN, 1983, 110'
20:45 Ο ΕΡΩΤΑΣ ΣΕ ΘΑΝΑΤΟ / L' AMOUR A MORT, 1984, 92'
23:00 ΠΕΡΣΙ ΣΤΟ ΜΑΡΙΕΝΜΠΑΝΤ
L' ANNEE DERNIERE A MARIENBAND, 1961, 94'

Κυριακή 13 Απριλίου

18:30 STAVISKY, 1974, 120'
20:45 ΧΙΡΟΣΙΜΑ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ
HIROSHIMA MON AMOUR, 1959, 91'
23:00 Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΕΛΕΙΩΣΕ / LA GUERRE EST FINIE, 1966, 121'

Δευτέρα 14 Απριλίου

18:30 PROVIDENCE, 1977, 120'
20:45 ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΑΩ ΣΠΙΤΙ / I WANT TO GO HOME, 1989, 105'
23:00 PROVIDENCE, 1977, 120'

Τρίτη 15 Απριλίου

18:30 MELO, 1986, 110'
20:45 Αριστουργήματα μικρού μήκους: GUERNICA
VAN GOGH, GAUGHIN, ΟΛΗ Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
TOUTE LA MEMOIRE DU MONDE, NYXTA ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΝΙΑ
NUIT ET BROUILLARD (100')
23:00 MELO, 1986, 110'

Τετάρτη 16 Απριλίου

18:30 Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ON CONNAIT LA CHANSON, 1997, 120'
20:45 SMOKING, 1993, 140'
23:15 NO SMOKING, 1993, 145'

Πέμπτη 17 Απριλίου

18:30 Αριστουργήματα μικρού μήκους: GUERNICA,
VAN GOGH, GAUGHIN, ΟΛΗ Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
TOUTE LA MEMOIRE DU MONDE, NYXTA ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΝΙΑ
NUIT ET BROUILLARD (100')
20:45 MELO, 1986, 110'
23:00 Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ON CONNAIT LA CHANSON, 1997, 120'

Van Gogh / Βαν Γκογκ (1948)

Κείμενο: Gaston Diehl, Robert Hessens. **Φωτογραφία:** Henry Ferrand. **Μοντάζ:** Alain Resnais. **Μουσική:** Jacques Besse. **Αφήγηση:** Claude Dauphin. **Μικρού μήκους. Γαλλία. Α/Μ, 20'**

Διεσδύοντας κυριολεκτικά μέσα στους πίνακες- οι λεπτομέρειες των οποίων παρελαύνουν μπροστά στα μάτια μας μέσα από μια μεγαλοφυή χρήση του travelling, που σχεδόν βάζει τα ακίνητα ζωγραφικά κάδρα σε μια «κατάσταση κίνησης»- ο Resnais κατόρθωσε να συλλάβει και να κινηματογραφήσει τον αόρατο πυρήνα της τέχνης του μεγάλου ζωγράφου. Ταυτόχρονα, εγκαθιστά μ' ένα σοφό μοντάζ, μια συνομιλία ανάμεσα στους πίνακες και στους χώρους όπου έζησε και δημιούργησε ο καλλιτέχνης, συνδέοντας τον ιδιωτικό και καλλιτεχνικό κόσμο του Βαν Γκογκ σε μια χωροχρονική ολότητα.

Guernica / Γκερνίκα (1950)

Κείμενο: Paul Eluard. **Φωτογραφία:** Henry Ferrand. **Αφήγηση:** Maria Casarès. **Μικρού μήκους. Γαλλία. Α/Μ, 13'**

Ενώ η κάμερα βυθίζεται στις λεπτομέρειες του αριστουργήματος του Πάμπλο Πικάσο, η απαγγελία, με τη φωνή της Maria Casarès, ενός επικο-λυρικού ποιήματος του Paul Eluard για τον εμφύλιο της Ισπανίας και για τον φοβερό βομβαρδισμό της βάσικης κωμόπολης, στις 26 Απριλίου 1937, με τους 2.000 νεκρούς ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό, φορτίζει συναισθηματικά την ταινία και τη σηματοδοτεί ιδεολογικά.

Paul Gauguin / Πολ Γκογκέν (1950)

Κείμενο: Βασισμένο στα ημερολόγια του Gauguin. **Φωτογραφία:** Henry Ferrand. **Μοντάζ:** Alain Resnais. **Μουσική:** Darius Milhaud. **Ηθοποιοί:** Jean Servais (αφηγείται). **Μικρού μήκους. Γαλλία. Α/Μ, 11'**

Στο ντοκιμαντέρ για τον Πολ Γκογκέν, οι πίνακες σχολιάζονται από μια ανάγνωση των ημερολογίων του ζωγράφου, συνδέοντας έτσι το έργο του με τις συνθήκες και τις ψυχικές διαθέσεις μέσα στις οποίες γεννήθηκε. Αυτό το ιδιοφυές έργο λειτουργεί με τέτοιο τρόπο ώστε μοιάζει σαν ο ίδιος ο ζωγράφος να σχολιάζει το έργο του μιλώντας για τη ζωή του.

Nuit et Brouillard / Νύχτα και Καταχνιά (1955)

Κείμενο: Jean Cayrol. **Φωτογραφία:** Ghislain Cloquet, Sacha Vierny. **Μοντάζ:** Alain Resnais. **Μουσική:** Hanns Eisler. **Αφήγηση:** Michel Bouquet. **Ντοκιμαντέρ. Γαλλία. Α/Μ-Έγχρωμο, 32'**

Χρησιμοποιώντας αρχειακό κινηματογραφικό και φωτογραφικό υλικό -και ανέκδοτο-, ο Resnais και ο συγγραφέας Jean Cayrol δεν περιορίστηκαν μονάχα στην ωμή καταγραφή της φρίκης, αλλά συνεισέφεραν ώστε να σηκωθεί ένα πέπλο λησμονιάς που ήδη είχε αρχίσει να πέφτει πάνω σ' αυτό το φοβερό γεγονός, θέτοντας επιτακτικά το καίριο αίτημα της ιστορικής αλήθειας και της αναγκαιότητας της μνήμης. Η ταινία δεν έχει τη μορφή της κραυγαλέας καταγγελίας αλλά μάλλον μιας ελεγχείας που περικλείει την καρδιά του σκοταδιού: με τον ίδιο τρόπο που τα έγχρωμα travelling των έρημων από κάθε ανθρώπινη παρουσία χώρων του δράματος, στην αρχή και το τέλος της ταινίας (παρών χρόνος) σχεδόν περικυκλώνουν την ασπρόμαυρη τρύπα της κόλασης του παρελθόντος. Η ταινία αποσύρθηκε από το Φεστιβάλ Καννών το 1956 για λόγους διπλωματικών σχέσεων της Γαλλίας με τη Δυτική Γερμανία.

Toute la mémoire du monde

Όλη η μνήμη του κόσμου (1956)

Κείμενο: Rémo Forlani. **Φωτογραφία:** Ghislain Cloquet. **Μοντάζ:** Claudine Merlin, Alain Resnais, Anne Sarraute. **Μουσική:** Maurice Jarre. **Αφήγηση:** Jacques Dumesnil. **Ντοκιμαντέρ. Γαλλία. Α/Μ, 21'**

Ο Resnais, μετά από παραγγελία του Υπουργείου Εξωτερικών, γυρίζει ένα ντοκιμαντέρ για το μουσείο της οικουμενικής γνώσης: για τη μεγαλύτερη βιβλιοθήκη του κόσμου, την Εθνική Βιβλιοθήκη του Παρισιού, με τα 6.000.000 βιβλία, όσοι και οι νεκροί του ολοκαυτώματος. Η Βιβλιοθήκη, οι υπάλληλοι και οι αναγνώστες, κινηματογραφούνται σαν μια οργανωμένη μηχανή καταγραφής της μνήμης, ένας καθεδρικός ναός από τυπωμένο χαρτί, όπου κανείς μπορεί να μάθει τα πάντα αλλά και σαν ένας δαιδαλώδης λαβύρινθος όπου κανείς μπορεί να χαθεί για πάντα, αναζητώντας μια ανέφικτη ολότητα.

Hiroshima mon amour

Χιροσίμα αγάπη μου (1959)

Σενάριο: Marguerite Duras. **Φωτογραφία:** Michio Takahashi, Sacha Vierny. **Μοντάζ:** Jasmine Chasney, Henri Colpi, Anne Sarraute. **Μουσική:** Georges Delerue, Giovanni Fusco. **Ηθοποιοί:** Emmanuelle Riva, Eiji Okada, Stella Dassas, Pierre Barbaud, Bernard Fresson. **Γαλλία-Ιαπωνία. Α/Μ, 91'**

Μια γαλλίδα ηθοποιός βρίσκεται για μερικές μέρες στη Χιροσίμα για να πάρει μέρος σ' ένα φιλμ ειρηνιστικού περιεχομένου. Εκεί θα γνωρίσει έναν ιαπωνέζο αρχιτέκτονα και θα ζήσει για 24 ώρες έναν τρελό έρωτα μαζί του. Για την ηρωίδα του Resnais ο έρωτας είναι ενιαίος και αδιαίρετος. Η νέα σχέση που ταραίζει τη ζωή της, ανα-

Guernica

Nuit et Brouillard

Toute la mémoire du monde

Hiroshima mon amour

L'année dernière à Marienbad

Muriel

καλεί εικόνες από την ερωτική ιστορία της μ' έναν γερμανό στρατιώτη στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, στην πόλη Νεβέρ. Το παρελθόν της ηρωίδας συναντάει το παρελθόν της Χιροσίμα: η πόλη βιώνει το τραύμα του πυρηνικού ολέθρου, η ηρωίδα κουβαλάει την τραυματική εμπειρία ενός έρωτα που διακόπηκε βίαια στο παρελθόν. Μέσα από την ερωτική επικοινωνία δύο άγνωστων ανθρώπων -στην ταινία δεν αναφέρονται τα ονόματά τους-, όπου η λέξη-κλειδί είναι «θυμάμαι», η ταινία καταγράφει τον αγώνα της μνήμης ενάντια στη λήθη. Μέσα από την εκπληκτική χρήση του υποκειμενικού flash back, που ανασύρει ολοζώντανη την τραυματική ανάμνηση του Νεβέρ και του travelling που μοιάζει να διασχίζει όχι μόνο το χώρο αλλά και το χρόνο της ιστορίας, ο Resnais διαπλέκει έξοχα την ατομική και τη συλλογική μνήμη, την ιστορική αλήθεια του ντοκουμέντου με την υπαρξιακή αναζήτηση των ηρώων.

L'année dernière à Marienbad

Πέρυσι στο Μαριένμπαντ (1961)

Σενάριο: Alain Robbe-Grillet. **Φωτογραφία:** Sacha Vierny. **Μοντάζ:** Jasmine Chasney, Henri Colpi. **Μουσική:** Francis Seyrig. **Ηθοποιοί:** Delphine Seyrig, Giorgio Albertazzi, Sacha Pitoëff, Françoise Bertin, Luce Garcia-Ville. **Γαλλία-Ιταλία. Α/Μ, 94'**

Βραβεία: Χρυσό Λιοντάρι στο Φεστιβάλ Βενετίας 1961

Ένας άντρας προσπαθεί, μάταια, να ανακαλέσει στη μνήμη μιας γυναίκας μια παλαιότερη συνάντησή τους, που είχε λάβει χώρα εκεί όπου φιλοξενούνται, σε κάποιο ξενοδοχείο του Μαριένμπαντ ή κάπου αλλού. Μια συνάντηση που έγινε ένα χρόνο πριν ή ίσως πολλά χρόνια πριν. Η γυναίκα μοιάζει να μην μπορεί ή ίσως και να μη θέλει να θυμηθεί. Ίσως και να την εμποδίζει η παρουσία ενός άλλου άντρα -σύζυγος ή εραστή;- που παρεμβαίνει ανάμεσα στους δύο συνομιλητές. Μέχρι που κάποια στιγμή η γυναίκα μοιάζει να ξεπερνάει τις αναστολές της. Ίσως... Οι χωρίς ονόματα ήρωες -σύμβολα περισσότερο παρά άνθρωποι- χαρακτηρίζονται κυκλοφορούν σαν ζωντανά αγάλματα σ' έναν απροσδιόριστο χώρο του ονείρου, γεμάτο αντανάκλασεις, καθρέπτες, σκιες, που μοιάζει πραγματικός και ταυτόχρονα εξωπραγματικός, σε μια ταινία όπου η μόνη της πραγματικότητα είναι η Μνήμη. Ταινία κρυστάλλινη, διαυγής, εγκεφαλική -με την έννοια ότι κινηματογραφεί μια διανοητική κατάσταση και στην οποία η κάμερα κινείται πάνω στις ράγες της μνήμης, το Πέρυσι στο Μαριένμπαντ εξερευνά το σύνορο ανάμεσα στην πραγματικότητα και στη φαντασία, εκεί όπου ο χρόνος δεν είναι παρά μονάχα μια ψευδαίσθηση.

Muriel

Μίριελ ή Ο Χρόνος μιας επιστροφής (1963)

Σενάριο: Jean Cayrol. **Φωτογραφία:** Sacha Vierny. **Μοντάζ:** Kenout Peltier. **Μουσική:** Hans Werner Henze. **Ηθοποιοί:** Delphine Seyrig, Jean-Pierre Kérien, Nita Klein, Jean-Baptiste Thiérree, Claude Sainval. **Γαλλία-Ιταλία. Έγχρωμο, 116'**

Βραβεία: Καλύτερης γυναικείας ερμηνείας στην Delphine Seyrig στο Φεστιβάλ Βενετίας 1963

Μπουλόν-σιρ-Μερ, Νοέμβριος 1962. Μια γυναίκα φιλοξενεί στο σπίτι της, που μοιάζει να είναι ταυτόχρονα και παλαιοπωλείο, έναν παλιό της εραστή και την υποτιθέμενη ανηψιά του. Η γυναίκα ζει με το γιο της, ο οποίος πολέμησε στην Αλγερία και έχει επιστρέψει κουβαλώντας μέσα του μια τραυματική εμπειρία: την Μίριελ, μια κοπέλα που βασανίστηκε και δολοφονήθηκε από κάποιον συνάδελφό του στη διάρκεια της θητείας τους στην Αλγερία. Η ζωή στο σπίτι καταγράφεται σπασμωδικά, αποσπασματικά σε μια κατάσταση μόνιμης νευρικής υπερέντασης. Στη διάρκεια του χρόνου, που περνούν μαζί, η γυναίκα ανακαλύπτει ότι ο πρώην εραστής είναι ένας κοινός εγκληματίας και ο γιος της ένας δολοφόνος. Στο τέλος όλοι «δραπετεύουν»... Κορυφαία δημιουργία του Resnais, σε πρωτότυπο σενάριο του Jean Cayrol, το Μίριελ είναι μια πολύ θαρραλέα πολιτική ταινία, ίσως η μόνη του γαλλικού σινεμά εκείνης της εποχής που μιλά άμεσα (και δείχνει) για ένα θέμα ταμπού όπως ο πόλεμος της Αλγερίας. Το ερασιτεχνικό super-8 φιλμάκι που έρχεται από το παρελθόν και αφορά στο βασανισμό και τη δολοφονία της Μίριελ από τους Γάλλους «πατριώτες» είναι μια ασπρόμαυρη μνήμη-ανοιχτή πληγή που βρίσκεται στο κέντρο της ταινίας, το αξεπέραστο χρονικό της όριο. Αυτή η χειροπιαστή από τις αισθήσεις (καθότι κινηματογραφημένη) μνήμη κομματίζει το παρόν της ταινίας: το καθιστά αβέβαιο, ασαφές, χαοτικό, ετοιμόρροπο. Η πόλη μοιάζει ένας άδειος χώρος -λίγο πριν ή λίγο μετά μιας καταστροφής-, το σπίτι της Ελέν σε μια κατάσταση προσωρινότητας αφού όλα πωλούνται, τα πρόσωπα περισσότερο απουσίες παρά παρουσίες, χαμένα ανάμεσα σ' ένα παρελθόν μη-αναστρέψιμο και σ' ένα αδιέξοδο μέλλον και οι σχέσεις ανάμεσά τους απροσδιόριστες και μυστηριώδεις.

«Αν υπάρχει μια αληθινή πλευρά της ζωής που φαίνεται απ' έξω, υπάρχει κατά τον ίδιο λόγο μια αληθινή πλευρά της ζωής που βρίσκεται στο εσωτερικό του καθενός από μας.»

La guerre est finie

Ο πόλεμος τελείωσε (1966)

Σενάριο: Jorge Semprun. **Φωτογραφία:** Sacha Vierny. **Μοντάζ:** Eric Pluet, Ziva Postec. **Μουσική:** Giovanni Fusco. **Ηθοποιοί:** Yves Montand, Ingrid Thulin, Geneviève Bujold, Marie Mergey, Michel Piccoli. **Γαλλία-Σουηδία. Α/Μ-Έγχρωμο, 121'**

Ένας εξόριστος Ισπανός –λόγω του Φρανκικού καθεστώ-τος– στο Παρίσι, μπλέκεται σε μια σειρά από καταστάσεις-παγίδες, πολιτικές (οι σχέσεις του με τους συντρό-φους της παρανομίας) και υπαρξιακές (οι σχέσεις του με μια νεαρή ερωμένη και τη σύζυγό του). Καταστάσεις που θα τον οδηγήσουν να αμφισβητήσει τη θέση του και το ρόλο του στο εσωτερικό της παράνομης οργάνωσης στην οποία ανήκει την ίδια στιγμή που δυσκολεύεται να ξεκα-θαρίσει τα ερωτικά μπερδέματα της ιδιωτικής του ζωής, διακυβεύοντας την ίδια του την ύπαρξη. Το πρόβλημα του κατακερματισμού της ταυτότητας, της προσωρινότη-τας της ύπαρξης, του ξεριζωμού αλλά και της ιδεολογι-κής κρίσης του τότε κομμουνιστικού κινήματος αποτελεί τον πυρήνα αυτής ταινίας σε σενάριο Jorge Semprun. Ο έξοχος Υβ Μοντάν είναι ο Ντιέγκο για τον εαυτό του και τη σύζυγό του, Ντομίνγκο για την αστυνομία και για την ερωμένη και Κάρλος για τους συντρόφους της παρανο-μίας. Περνά από τη μια ζωή στην άλλη, από τη μια ταυτό-τητα στην επόμενη, σαν ένας περαστικός ταξιδιώτης που η μόνη του δυνητική ταυτότητα είναι μια κατάσταση περι-πλάνησης. Η κάμερα εγκατεστημένη στο μυαλό του Ντιέ-γκο προ-βλέπει τη δράση μέσα από συνεχή flash forward, που καθοδηγούν τον ήρωα, χρονικά άλματα που προσδίδουν στην ταινία σχεδόν μια οραματική διάσταση και έναν πυρετώδη ρυθμό.

Je t'aime, je t'aime

Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ (1968)

Σενάριο: Alain Resnais, Jacques Sternberg. **Φωτογραφία:** Jean Boffety. **Μοντάζ:** Albert Jurgenson, Colette Leloup. **Μουσική:** Krzysztof Penderecki. **Ηθοποιοί:** Claude Rich, Olga Georges-Picot, Anouk Ferjac, Marie-Blanche Vergnes, Dominique Rozan, Van Doude. **Γαλλία. Έγχρωμο, 91'**

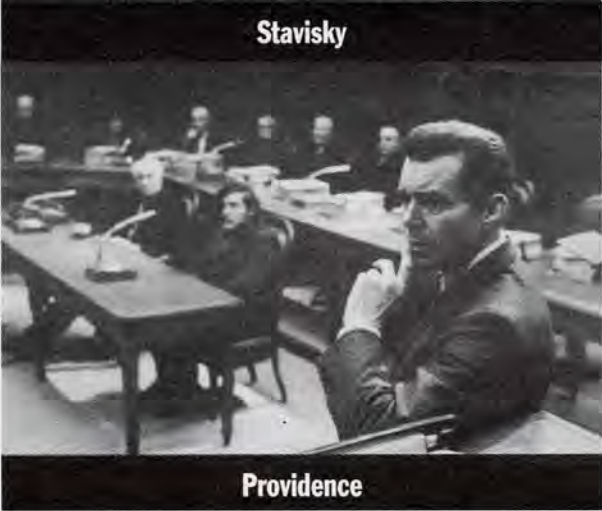
Ο Κλοντ επιζεί μετά από μια απόπειρα αυτοκτονίας. Είναι μια περίπτωση που ενδιαφέρει τους επιστήμονες ενός ερευνητικού κέντρου, οι οποίοι εκμεταλλεύονται την κατά-στασή του, αφού είναι κάποιος που «επέστρεψε» από το θάνατο και του προτείνουν να συμμετάσχει σ' ένα πείρα-μα· και αυτός δέχεται. Τον βάζουν λοιπόν σε μια μηχανή, τη Σφαίρα του Χρόνου, η οποία τον μεταφέρει στο παρελ-θόν, πριν ένα χρόνο ακριβώς. Στη διάρκεια όμως του πει-ράματος κάτι δεν πάει καλά, η μηχανή απορρυθμίζεται, περνά τον ένα χρόνο και ο Κλοντ μεταφέρεται σε πιο πα-λιές εποχές, όπου οι αγαμνήσεις του μπερδεύονται, συ-γκρούονται και ο ήρωας ναυαγεί στον ωκεανό της ίδιας του της μνήμης. Η επιστήμη αδυνατεί να βάλει τάξη στο χάος που προκύπτει και η ζωή του και ο Κλοντ βρίσκεται σε κίνδυνο. Ταινία ιδιαίτερα κλειστοφοβική αλλά και γοη-τευτική, είναι ένα σχόλιο πάνω στην έννοια του χρόνου, ένα ταξίδι στους λαβύρινθους της μνήμης, μια εξερεύν-ση των διαφόρων πτυχών του φανταστικού και του ασυ-νειδίτου. Παρόλο που τα πρόσωπα που πλαισιώνουν τον ήρωα καθώς αναδύονται από τη μνήμη παραμένουν κά-πως ασαφή και σχηματικά, αυτό το βύθισμα του πρωτα-γωνιστή μέσα στον ίδιο του τον εαυτό, αυτή η αναζήτηση του χαμένου χρόνου έχει ένα υπαρξιακό βάθος και περι-βάλλεται από ένα πέπλο μυστηρίου.

Stavisky

Σταβίσκου (1974)

Σενάριο: Jorge Semprun. **Φωτογραφία:** Sacha Vierny. **Μοντάζ:** Albert Jurgenson. **Μουσική:** Stephen Sondheim. **Ηθοποιοί:** Jean-Paul Belmondo, François Périer, Anny Duperey, Michael Lonsdale, Roberto Bisacco, Claude Rich, Charles Boyer. **Γαλλία-Ιταλία. Έγχρωμο, 120'**

Η ταινία καταγράφει τη ζωή του μεγαλοσπατεώνα Σταβί-σκυ, που αναστάτωσε τον χρηματιστηριακό και πολιτικό κόσμο της μεσοπολεμικής Γαλλίας, παγιδεύοντας και εξαπατώντας φίλους, εκθρούς, σύζυγο, ερωμένες, πολι-τικούς, χρηματιστές, αστυνομικούς, ακόμα και τον ίδιο του τον εαυτό, επιδεικνύοντας ανύπαρκτα πλούτη και μια ανυπόστατη οικονομική εξουσία. Έφτασε στο σημείο να παρασύρει στο χαμό, με τις ευφάνταστες επιχειρήσεις του μέχρι και την κυβέρνηση της Αριστεράς και μαζί της και τον Λέον Τρότσκι –επίσημο φιλοξενούμενο και προ-στατευόμενο της Κυβέρνησης– ο οποίος με την πτώση της θα αναγκαστεί να καταφύγει στο Μεξικό, όπου θα δολοφονηθεί. Στο *Σταβίσκου*, ίσως την πιο ακαδημαϊκή (οκνηροετική) και «βατή» ταινία της καριέρας του ο Alain Resnais «επισκέπτεται» τη Γαλλία της δεκαετίας του '30, μέσα από την άνοδο και την πτώση μιας εμβληματικής φιγούρας της. Ταινία λαμπρής επιφάνειας, με έξοχη αναπαράσταση της εποχής και εξαιρετικό cast όπου δια-κρίνεται φυσικά ο Jean-Paul Belmondo, το *Σταβίσκι* πα-ραπέμπει στην σοφιστική αισθητική του κινηματογράφου της δεκαετίας του '30 χωρίς να του λείπει όμως και μια κυνική ματιά, αυτή του σύγχρονου ηθογράφου που γνω-ρίζει καλά να ξεχωρίζει την αλήθεια απο την ψευδαίσθη-ση.

«Θέλω να δημιουργήσω κάτι που να ισοδυναμεί με την ανάγνωση, ν' αφήσω στο θεατή την ελευθερία φαντασίας που έχει ένας αναγνώστης μυθιστορήματος. Θέλω γύρω από την εικόνα, πίσω από την εικόνα, ακόμα και στο εσωτερικό της εικόνας να μπορεί να αφηθεί στη φαντασία του, ενώ υφίσταται συγχρόνως τη μαγεία της οθόνης...»

Providence (1977)

Σενάριο: David Mercer. **Φωτογραφία:** Ricardo Aronovich. **Μοντάζ:** Albert Jurgenson. **Μουσική:** Miklos Rozsa. **Ηθοποιοί:** Dirk Bogarde, Ellen Burstyn, John Gielgud, David Warner, Elaine Stritch, Cyril Luckham, Denis Lawson. **Γαλλία-Ελβετία. Έγχρωμο, 120'**

Βραβεία: Σεζάρ για την καλύτερη σκηνοθεσία το 1978

Ένας γέρος και άρρωστος συγγραφέας που βρίσκεται στο κατώφλι του θανάτου, περνά μια νύχτα γεμάτη επιφύλατες και παραισθήσεις, στη διάρκεια της οποίας πλάθει με τη φαντασία του το τελευταίο του μυθιστόρημα, με ήρωες την ίδια του την οικογένεια. Η προσωπική του ζωή, οι οικογε-νειακές αναμνήσεις, οι δυο γιοι του, η πεθαμένη γυναίκα του, αλέθονται μέσα από την οργιαστική του φαντασία και την ταραγμένη του συνείδηση και αποκτούν σταδιακά χα-ρακτηριστικά ανώμαλα, διεστραμμένα. Η σύγκρουση του πραγματικού και του φανταστικού που διαδραματίζεται μέ-σα στο μυαλό του, δημιουργεί τερατώδεις παρουσίες και συνεχείς στρεβλώσεις του χώρου και του χρόνου: ηλικιω-μένοι που συγκεντρώνονται σ' ένα στάδιο, μια πόλη σε κα-τάσταση πολιορκίας, άνθρωποι που μεταμορφώνονται σε λυκανθρώπους, εικόνες φόβου και τρόμου, κυριαρχούν σ' ένα εφιάλτη που μοιάζει να μην έχει τέλος... Όταν η μέρα ξημερώνει, τα φαντάσματα της νύχτας εξαφανίζονται κυ-νηγημένα από το φως και όλη η οικογένεια, αγαπημένη και ενωμένη, γιορτάζει τα γενέθλια των 78 χρόνων του ηλικιωμένου πατέρα. Ταινία-ταξίδι, γραμμένη απο τον David Mercer, στην άκρη της νύχτας και στον σκοτεινό κό-σμο του ασυνείδητου, το *Providence* μιλά για την ψυχοσω-ματική φθορά που προκαλεί το πέρασμα του χρόνου, για την αγωνία του ανθρώπου να ορίσει τη ζωή του ορίζοντας τη ζωή των άλλων για τον ταραγμένο ωκεανό της φαντα-σίας –πηγή της ανθρώπινης δημιουργικότητας– μέσα στον οποίο πολλές φορές ναυαγεί η λογική.

Mon oncle d'Amérique

Ο θείος μου από την Αμερική (1980)

Σενάριο: Jean Gualt, βασισμένο στην εργασία του Henri Laborit. **Φωτογραφία:** Sacha Vierny. **Μοντάζ:** Albert Jurgenson. **Μουσική:** Arié Dzierlatka. **Ηθοποιοί:** Gérard Depardieu, Nicole Garcia, Roger Pierre, Nelly Borgeaud, Pierre Arditi, Gérard Darrieu, Henri Laborit. **Γαλλία. Έγχρωμο, 125'**

Βραβεία: Ειδικό βραβείο της επιτροπής στο Φεστιβάλ Καννών 1980

Ο Ζαν, προερχόμενος από αστική οικογένεια της Βρετά-νης, έχει σαν φιλοδοξία ν' ανέβει ψηλά, γι' αυτό πηγαίνει να σπουδάσει στο Παρίσι. Ο Ρενέ, ένας αγρότης, γίνεται στα 35 του τεχνικός διευθυντής μιας επιχείρησης, που αναγκάζεται να εγκαταλείψει και να δεχθεί μια άλλη δου-λειά μακριά από την οικογένειά του, που δεν τον ακολου-θεί στο νέο πόστο του. Η Ζανίν, προερχόμενη από προλε-ταριακή οικογένεια, θέλει να ξεφύγει από τον κοινωνικό χώρο της και να γίνει ηθοποιός. Γνωρίζεται με τον Ζαν, αλλά η γυναίκα του τελευταίου καταφέρνει να τους χωρί-σει. Δυο χρόνια αργότερα η Ζανίν δουλεύει στην ίδια επι-χείρηση με τον Ρενέ. Μια μέρα συναντά τυχαία τον Ζαν κι ανακαλύπτει ότι τον αγαπά ακόμα. Θα αγωνισθεί για να τον ξανακατακτήσει, ενώ παράλληλα θα βοηθήσει ηθικά τον Ρενέ, που απογοητευμένος από μια επαγγελματική αποτυ-χία, θέλει ν' αυτοκτονήσει. *Ο θείος μου από την Αμερική* είναι μια ταινία-κινηματογραφικό δοκίμιο, ίσως μοναδική στην ιστορία του κινηματογράφου, αφού το επιστημονικό ντοκιμαντέρ συναντά την ταινία μυθοπλασίας. Ο βιολόγος Laborit επεμβαίνει συνεχώς στη δράση –διακόπτοντας την αφηγηματική ροή– σχολιάζοντας τη συμπεριφορά των ηρώων και αναπτύσσοντας τη θεωρία του, η οποία συνί-σταται στο γεγονός ότι η συμπεριφορά του ανθρώπου μπορεί να κατανοηθεί και να εξηγηθεί με βάση τον βιολο-γικό παράγοντα. Κατά τον Laborit οι κοινωνίες οργανώνο-νται πάνω στο μοντέλο της κυριαρχίας, που το συναντούμε και στο ζωικό βασίλειο: κάποιος κυριαρχεί και κυριαρχεί-ται. Μοναδικές ζωτικές αντιδράσεις σ' αυτήν τη σχέση εί-ναι ο αγώνας ή η φυγή. Η ταινία, μ' ένα έξοχα επεξεργα-σμένο μοντάζ, δεν ταυτίζεται με τις θεωρίες του Laborit, ούτε τις υιοθετεί, απλά τις εκθέτει, συσχετίζοντας τη συ-μπεριφορά των ηρώων-πειραματόζωνων με τρεις γνω-στούς ηθοποιούς του παλιού γαλλικού σινεμά, αντιπαρα-θέτοντας το μυθοπλαστικό παρόν με την ατομική μνήμη των ηρώων αλλά και με τη μνήμη του ίδιου του κινηματο-γραφικού μέσου.

La vie est un roman

Η ζωή είναι ένα ρομάντσο (1983)

Σενάριο: Jean Gruault. **Φωτογραφία:** Bruno Nuytten. **Μοντάζ:** Albert Jurgenson. **Μουσική:** M. Philippe-Gérard. **Ηθοποιοί:** Vittorio Gassman, Ruggero Raimondi, Geraldine Chaplin, Fanny Ardant, Pierre Arditi, Sabine Azéma. **Γαλλία. Έγχρωμο, 110'**

Το 1919 ο κόμης Φόρμπεκ, ένας εκκεντρικός αριστοκρά-της, κατασκευάζει έναν πύργο και προτείνει στους καλε-σμένους του να συμμετάσχουν σ' ένα πείραμα, στη διάρ-κεια του οποίου ο Χρόνος θα σταματήσει και θ' αρχίσει ένα εσωτερικό ταξίδι που θα τους οδηγήσει στη χώρα της Λησμονιάς, όπου θα αναγεννηθούν και θ' αρχίσουν μια νέα επιτυχισμένη ζωή. Τα πράγματα όμως θα πάρουν μια απρόβλεπτη τροπή με τραγική κατάληξη. Μισόν αιώνα με-τά, στον ίδιο αυτό πύργο, διεξάγεται ένα σεμινάριο παιδα-γωγών, με θέμα Εκπαίδευση και Φαντασία, γύρω από τη διαμόρφωση και το ρόλο της φαντασίας στην παιδική ηλι-κία. Οι συζητήσεις δεν οδηγούν πουθενά, αφού οι διαφω-

νίες ανάμεσα στους ειδικούς είναι αγεφύρωτες και το συνέδριο μοιάζει έτοιμο να πιναχτεί στον αέρα. Εκτός συνεδρίου όμως, οι θεωρίες καταρρίπτονται από τη δράση του φανταστικού των ιδίων των παιδιών, που φαντάζονται ένα παραμύθι, όπου ένας θαρραλέος πρίγκιπας θριαμβεύει πάνω σ’ έναν τύραννο. Μέσα από τρεις ιστορίες του σεναριογράφου-μόνιμου συνεργάτη του Resnais, Jean Gruault, τρεις ιστορίες που διαπλέκονται ανατρέποντας κάθε αφηγηματική σύμβαση σ’ έναν κοινό τόπο που είναι η αναζήτηση τής ευτυχίας και της αρμονίας του εσωτερικού κόσμου με την εξωτερική πραγματικότητα, ο σκηνοθέτης με τη φόρμα της φανταστικής κωμωδίας δημιουργεί μια ταινία ποτισμένη στη μαγεία του παραμυθιού, γύρω από το ανέφικτο της ουτοπίας και το όνειρο μιας άλλης ζωής.

L’amour à mort / Ο έρωτας σε θάνατο (1984)

Σενάριο: Jean Gruault. Φωτογραφία: Sacha Vierny. Μοντάζ: Albert Jurgenson. Μουσική: Hans Werner Henze. Ηθοποιοί: Sabine Azéma, Fanny Ardant, Pierre Arditi, André Dussollier, Jean Dasté, Geneviève Mnich. Γαλλία. Έγχρωμο, 92’

Η Ελίζαμπεθ και ο Σιμόν είναι ένα πολύ ευτυχισμένο και αγαπημένο ζευγάρι. Ξαφνικά ο Σιμόν πεθαίνει και στην επόμενη σκηνή επιστρέφει από το θάνατο, ανασταίνεται σαν να ξυπνά από ένα βαθύ λήθαργο και συνεχίζει τη συνθησμένη καθημερινή ζωή με τη σύζυγο. Όμως αυτή η οριακή εμπειρία του αγνώστου, το βίωμα της άλλης πλευράς, είναι πανταχού παρόν στη σχέση του με την Ελίζαμπεθ και στις σχέσεις τους μ’ ένα ζευγάρι παστόρων, με τους οποίους κάνουν παρέα. Ίσως ο Σιμόν θα πρέπει να ξαναπεθάνει για να συμφιλιωθεί οριστικά με τον εαυτό του και με τους γύρω του. Η ταινία θέτει μ’ έναν τρόπο εκπληκτικό, ανατρέποντας κάθε κανόνα μυθοπλαστικής αληθοφάνειας το μυστήριο του μοιραίου περάσματος από τη μια όχθη στην άλλη. Η μόνιμη σύγκρουση των ταινιών του Resnais ανάμεσα στη λήθη και στη μνήμη εδώ ακυρώνεται, αφού ο χρόνος (και ο μυθοπλαστικός) μηδενίζεται απ’ τη στιγμή που ο θάνατος είναι ά-χρονος. Όταν ο Σιμόν επιστρέφει σαν άλλος Λάζαρος στη ζωή, για να ζήσει μονάχα στο αιώνιο παρόν το οποίο αποκτά τη μορφή του επέκεινα, ο Resnais μπορεί ανενόχλητος από τις δεσμεύσεις του χρόνου να κινηματογραφήσει σε 52 σκετς τον αινιγματικό εκείνο λειμών που εκτείνεται ανάμεσα στη ζωή και στο θάνατο, με μόνη πυξίδα τον έρωτα.

Mélo / Μελό (1986)

Σενάριο: Henri Bernstein (βασισμένο στο ομότιπλο θεατρικό έργο του). Φωτογραφία: Charles Van Damme. Μοντάζ: Albert Jurgenson. Μουσική: M. Philippe-Gérard. Ηθοποιοί: Sabine Azéma, Fanny Ardant, Pierre Arditi, André Dussollier, Jacques Dacqmine, Hubert Gignoux, Catherine Arditi. Γαλλία. Έγχρωμο, 110’

Ανοίγει η αυλαία. Είναι βράδυ, μια μέρα του Ιουνίου 1926. Στην ταράτσα του σπιτιού τους κοντά στο Παρίσι, ο Πιερ και η σύζυγός του Ρομέν υποδέχονται τον Μαρσέλ, διάσημο βιολινίστα και φίλο του Πιερ. Η Ρομέν γοντεύεται από τον Μαρσέλ και αρχίζει μαζί του μια ερωτική σχέση προδίδοντας τον σύζυγό της. Αυλαία. Ο Πιερ είναι άρρωστος και του συμπαράστέκεται η εξαδέλφη του ζεύγους Κριστιάν, η οποία είναι κρυφά ερωτευμένη μαζί του. Η Ρομέν συνεχίζει να τρέχει πίσω από τον Μαρσέλ, ενώ ο γιατρός που εξετάζει τον Μαρσέλ ανακαλύπτει ίχνη δηλητηρίασης. Η Κριστιάν καταλαβαίνει τι συμβαίνει αλλά σιωπά. Αυλαία. Έχουν περάσει τρία χρόνια, η Ρομέν έχει πνιγεί ίσως από τύψεις ίσως επειδή αντιλαμβάνεται ότι έχει χάσει τον έρωτα χωρίς να κερδίσει έναν άλλο, και η Κριστιάν έχει παντρευτεί τον Πιερ αλλά δεν ξέρει αν πρέπει ή όχι να του αποκαλύψει την αλήθεια. Όταν οι δύο άντρες συναντιούνται, ο Πιερ έχοντας και αυτός αμφιβολίες για το αν η Ρομέν τον πρόδωσε, ρωτά τον Μαρσέλ να του πει την αλήθεια και εκείνος αρνείται τα πάντα.

Το Μελό είναι μια κατά μέτωπο αντιπαράθεση με τους κώδικες της θεατρικής αναπαράστασης αφού δεν είναι ούτε βασισμένο ούτε εμπνευσμένο από το θεατρικό έργο του Henry Bernstein του 1929, απ’ τη στιγμή που το σενάριο της ταινίας είναι ακριβώς το θεατρικό έργο, δηλαδή δεν υπάρχει κινηματογραφική μεταφορά ή προσαρμογή. Και όμως, με αποκλειστικά γυρίσματα σε εσωτερικούς χώρους (ένα μόνο εξωτερικό γύρισμα), κινηματογραφώντας την αυλαία ν’ ανοίγει και να κλείνει, μέχρι και τους θορύβους και τα θροίσματα που κάνει το υποτιθέμενο κοινό λίγο πριν αρχίσει η παράσταση, η ιδιοφυία του Resnais ακυρώνει την απόσταση ανάμεσα στο θέατρο και στον κινηματογράφο, στη θεατρική αναπαράσταση και στο κινηματογραφημένο θέατρο.

I want to go home

Θέλω να γυρίσω σπίτι (1989)

Σενάριο: Jules Feiffer. Φωτογραφία: Charlie Van Damme. Μοντάζ: Albert Jurgenson. Μουσική: John Kander. Ηθοποιοί: Adolph Green, Laura Benson, Linda Lavin, Gérard Depardieu, Micheline Presle, Geraldine Chaplin, John Ashton. Γαλλία. Έγχρωμο, 105’

Ένας Αμερικάνος δημιουργός κόμικς προσκαλείται στο Παρίσι για να παραστεί σε μια τιμητική εκδήλωση για το έργο του. Εκεί θα ανακαλύψει μια κουλτούρα και ένα περιβάλλον που του είναι ξένα και τα απορρίπτει. Πρώτη του απόφαση: να γυρίσει σπίτι. Στο Παρίσι ζει η κόρη του, ετοιμάζοντας μια διατριβή για τον Φλωμπέρ, η οποία είναι ερωτευμένη χωρίς ανταπόκριση με τον καθηγητή της, της

La vie est un roman

L’amour à mort

Mélo

I want to go home

Smoking / No Smoking

«Για μένα το ιδανικό πρόσωπο είναι εκείνο που με τρεις φράσεις γίνεται ελκυστικό, ύστερα με άλλες τρεις γίνεται απωθητικό. Ανάμεσα στους δύο σουτούς πόλους μπορούμε να πιάσουμε όλο το διαφορούμενο της ζωής.»

γαλλικής λογοτεχνίας και φανατική θαυμαστή των κόμικς. Ο πατέρας της κοπέλας και ο καθηγητής της συναντιούνται και γνωρίζονται σ’ ένα πάρτυ στο σπίτι του δεύτερου. Στη διάρκεια της γιορτής, η κοπέλα μετά από μια σειρά παρεξηγήσεων, διαφωνικών και κωμικο-δραματικών καταστάσεων, τα πράγματα θα ξεκαθαρίσουν και θα βρεθεί τελικά ανάμεσά τους ένα απροσδόκητο modus vivendi. Η ταινία είναι μια κωμωδία γύρω από τα πολιτιστικά στερεότυπα, την πολιτισμική σύγκρουση και την αναζήτηση ταυτότητας. Βασισμένο σ’ ένα σενάριο του γνωστού αμερικανού δημιουργού κόμικς Jules Feiffer, η ταινία είναι ένα παιχνίδι με την αισθητική του κόμικ. Ο Resnais εκπλήσσει για μια ακόμα φορά με τις αισθητικές του καινοτομίες, αφού κατασκευάζει ένα σχεδόν μετα-φιλικό κείμενο, όπου ποιητική αδεία, οι ζωντανοί ήρωες μπορεί να συνομιλούν με τους χαρακτήρες του κόμικ, και η ενέργεια της κινούμενης εικόνας να περνά και να πλημμυρίζει με ζωή το άψυχο καρέ. Ο σκηνοθέτης αποκαλύπτει για μια ακόμη φορά τον θαυμασμό του για την παραφιλολογία, τα κόμικς, το μιούζικαλ και γενικότερα όλα αυτά τα «ελαφρολαϊκά» είδη που θεωρούνται ευτελή. Πέρα απο άφθονο γέλιο, η ταινία χαρακτηρίζεται από τρυφερότητα και ανθρωπιά.

Smoking / No Smoking (1993)

Σενάριο: Alan Ayckbourn (βασισμένο σε μια σειρά θεατρικών έργων του με τίτλο Intimate Exchanges). Φωτογραφία: Renato Berta. Μοντάζ: Albert Jurgenson. Μουσική: John Pattison. Ηθοποιοί: Sabine Azéma, Pierre Arditi (σε μια πληθώρα ρόλων), Peter Hudson (αφηγητής). Γαλλία. Έγχρωμο, 284’

Βρισκόμαστε στην Αγγλία, σ’ ένα τυπικό χωριό του Γιόρκσαϊρ στην οικία Ντιοντέιλ. Τα πρόσωπα είναι: ο διευθυντής του σχολείου, η σύζυγός του, η πεθερά του, η καθαρίστρια, ο υποδιευθυντής του σχολείου, ο φίλος του διευθυντή του σχολείου, η σύζυγος του φίλου του διευθυντή του σχολείου, ο κηπουρός, ο πατέρας του κηπουρού. Αφού όλα τακτοποιηθούν, στη σκακιέρα γίνεται η πρώτη κίνηση: η σύζυγος του διευθυντή βγαίνει στον κήπο και ανάβει ένα τσιγάρο (μάρκας Player’s), οπότε η ζωή τους (και η ταινία) πηγαίνει προς μια συγκεκριμένη κατεύθυνση στον αστερισμό του Smoking είτε δεν ανάβει το τσιγάρο, οπότε τα πράγματα παίρνουν μια εντελώς διαφορετική τροπή, στον αστερισμό του No Smoking. Και στις δύο ταινίες 140’ και 144’ αντίστοιχα, έχουμε κάποια σταυροδρόμια-διλήμματα που τίθενται μετά από 5 μέρες, 5 εβδομάδες και 5 χρόνια, χωρίς καμιά από τις δύο ταινίες να φτάνει σε κάποια τελική λύση-κατάληξη. Με δεκαέξι παραλλαγές ζωής (οκτώ για κάθε ταινία), οι οποίες θα μπορούσαν να συνεχίζονται επ’ άπειρον, ο Alain Resnais μελετά –για ακόμα μια φορά στο έργο του– τις πιθανότητες της ανθρώπινης συμπεριφοράς και την πολλαπλότητα της ύπαρξης. Βασισμένο σε μια σειρά θεατρικών έργων του Alan Ayckbourn με τίτλο *Intimate Exchange*, με δύο μονάχα ηθοποιούς, την Sabine Azéma και τον Pierre Arditi, που ερμηνεύουν όλους τους ρόλους, η ταινία είναι ένα μοντέρνο κινηματογραφικό αριστούργημα, «ανοιχτή» όπως και η ίδια η ζωή, δίκαια βραβευμένη με την Αργυρή Άρκτο στο Φεστιβάλ Βερολίνου.

On connaît la chanson

Η ζωή είναι ένα τραγούδι (1987)

Σενάριο: Jean-Pierre Bacri, Agnès Jaoui. Φωτογραφία: Renato Berta. Μοντάζ: Hervé de Luze. Μουσική: Bruno Fontaine. Ηθοποιοί: Pierre Arditi, Sabine Azéma, André Dussollier, Agnès Jaoui, Jane Birkin, Lambert Wilson. Γαλλία-Αγγλία-Ελβετία. Έγχρωμο, 120’

Ενώ η Καμίλ προετοιμάζει την διπλωματική της εργασία και δουλεύει προσωρινά ως τουριστικός ξεναγός, η αδελφή της Ονίλ προσπαθεί να πείσει το σύζυγό της Κλοντ ν’ αγοράσουν ένα καινούργιο σπίτι. Ο Μαρκ είναι ο νεαρός μεσίτης που μεσολαβεί για την αγορά του σπιτιού, στο γραφείο του οποίου εργάζεται ο Σιμόν, ο οποίος γνωρίζει και ερωτεύεται την Καμίλ, η οποία όμως είναι ερωτευμένη με τον Μαρκ. Εν τω μεταξύ, μια παλιά γνωριμία της Ονίλ, ο Νικολά, ο οποίος εμφανίζεται μετά από πολύ καιρό, προκαλεί τη ζήλια του Κλοντ. Στο πάρτυ που γίνεται για το καινούργιο διαμέρισμα, τα ερωτικά μπερδέματα και οι παρεξηγήσεις ξεκαθαρίζουν και τα πράγματα βρίσκουν τη θέση τους. Οι έξι ήρωες της ταινίας μπλέκονται σ’ ένα ερωτικό και υπαρξιακό γαϊτανάκι συναντήσεων, αναχωρήσεων, επιστροφών, εγκαταλείψεων, ανατροπών, εκπλήξεων, παρεξηγήσεων και συμπτώσεων που ορίζει τη μοίρα τους. Σ’ αυτό το μπερδεμένο και διφορούμενο παιχνίδι ο μίτος της Αριάδνης ξετυλίγεται με μια σειρά από τραγούδια. Στις στιγμές που οι ήρωες χαίρονται, λυπούνται, θυμώνουν ή πρέπει να πάρουν κρίσιμες αποφάσεις για την τύχη τους, εκεί όπου η ψυχή τους “φουσκώνει” και τους “πνίγει”, αντί να συνομιλούν... τραγουδούν κάποιους στίχους ή το ρεφραίν μερικών από τα ωραιότερα και γνωστότερα γαλλικά τραγούδια. Οι κανονικοί και οι τραγουδιασμένοι διάλογοι εναλλάσσονται συνεχώς και τα λόγια των τραγουδιών “ακούγονται” από τα στόματα των πρώων στην αρχική τους εκτέλεση, ακόμα κι αν ο ήρωας “τραγουδά” με τη φωνή της Εντίθ Πιλάφ. Οι ήρωες στην πραγματικότητα τραγουδιούνται παρά τραγουδούν, με μοναδική εξαίρεση την Τζαίν Μπίρκιν που τραγουδά το τραγούδι της *Quoi?* Τα τραγούδια είναι ο συνεκτικός ιστός της ταινίας, ο τραγουδιστός αφηγηματικός της καμβάς.

Επιμέλεια: Θωμάς Λινάρας

ΕΦΕΥΡΕΤΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

RENAULT MEGANE

Κέρδισε με 5 αστέρια την υψηλότερη διάκριση στα crash tests ασφαλείας του EURO NCAP και το προνόμιο να είναι το ασφαλέστερο αυτοκίνητο στην κατηγορία του. Συγχρόνως ανακηρύχθηκε "Αυτοκίνητο της χρονιάς 2003" από 58 δημοσιογράφους που εκπροσωπούν 22 Ευρωπαϊκές χώρες.

www.renault.gr

STAR CAR

www.euroncap.com

Το Ασφαλέστερο στην κατηγορία του

Η Renault συνιότα εΙΡ

BBDO
ATHENS

Αυτοκίνητο της
χρονιάς 2003

Εκπομπές CO₂ (gr/km) 16.1 - 163, κατανάλωση (lt/100 km) εντός πόλης 8.8 - 9.1, εκτός πόλης 5.3 - 5.7, μικτός κύκλος 6.7 - 6.8

Ρωτήστε μας για το Κέντρο Ασφαλούς Οδήγησης SAFETRACK. Τηλ.: 210 - 9792625. Website: www.4tsafetrack.gr

